

การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
ของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

สารนิพนธ์

ของ

นายพุทธา ทุลลอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มีนาคม ๒๕๔๑

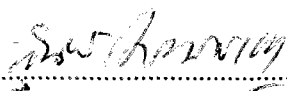
๕๕๕.๕๕๕.๕๕๕

๕๕๕.๕๕๕.๕๕๕

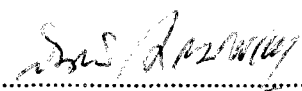
๕๕๕.๕๕๕.๕๕๕

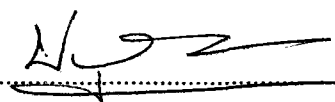
อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

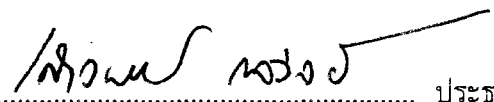

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)
วันที่ 17 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความเมตตาจากการแนะนำช่วยเหลือจากท่านอาจารย์รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตตบรรเทา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ ที่ร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ทำการวิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทั้งสองที่กล่าวมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคุณสมจันทร์ เข้มในงาน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ที่อนุญาตให้รูปแบบสอบถามเข้าไปให้ผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาได้ตอบแบบสอบถาม และให้ความสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาตลอด

ขอขอบคุณคุณดวงแข จงเจริญ อาจารย์เกรียงไกร รุกขชาติ อาจารย์เอี่ยม ช่อมณี ที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์เนื้อหาต่าง ๆ จนผลการวิจัยสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

ขอขอบคุณคุณแม่ คุณพ่อสุข ภูทอง คุณศุภสร วง หนูเหมอาบ ที่คอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยในครั้งนี้ และคุณณัฏฐ์ สังข์ศรี ที่ช่วยพิมพ์สารนิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จ ตลอดทั้งครูอาจารย์ทั้งหลายที่ได้กล่าวนาม และไม่ได้กล่าวนาม ทั้งที่ล่วงลับไปแล้ว และยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งความรู้ ความคิดทั้งหลายที่เกิดขึ้นขณะทำการวิจัยก็เกิดจากท่านทั้งหลายเหล่านี้

พุทธา ภูทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่	7
การจัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้เรียนในเรือนจำ	10
การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	25
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	26
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	26
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	29

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	105
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	105
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	106
การเก็บรวบรวมข้อมูล	106
การวิเคราะห์ข้อมูล	106
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	107
อภิปรายผล	111
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย	123

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	31
3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวมและ เป็นรายด้าน	33
4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อ	34
5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี	37
6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษาที่มีอายุ 25 - 30 ปี	40
7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษาที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป	43
8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษาระดับประถมศึกษา	46
9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	49
10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	52
11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษากลุ่มที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ	55
12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษากลุ่มที่มีอาชีพรับจ้าง	58

13	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวม เป็นรายด้าน และรายชื่อของนักศึกษากลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรรม	61
14	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ	64
15	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านเนื้อหา ของหลักสูตร เรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อยรายชื่อ จำแนกตามอายุ	68
16	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านเนื้อหา ของหลักสูตรโดยรวม จำแนกตามอายุ	69
17	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการ เรียนการสอน เรื่องครูผู้สอนและทั้งการสอนในชั่วโมงสอนรายชื่อ จำแนกตามอายุ	70
18	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการ เรียนการสอน เรื่องครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน จำแนกตามอายุ .	71
19	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการ เรียนการสอนโดยรวม จำแนกตามอายุ	72
20	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการ วัดผลและประเมินผลรายชื่อเรื่องครูผู้สอนใช้เวลาจมากเกินไป จำแนกตามอายุ	73
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการ เรียนโดยรวม จำแนกตามอายุ	74
22	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับ การศึกษา	75
23	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการวัดผลและประเมินผล รายชื่อเรื่องการวัดผลและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป จำแนก ตามระดับการศึกษา	78
24	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการวัดผลและประเมินผล รายชื่อเรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา	79

25	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวมเป็นรายด้าน จําแนกตามอายุ	80
26	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านเนื้อหาของหลักสูตรราย ข้อเรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป จําแนกตามอาชีพ	83
27	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านเนื้อหาของหลักสูตรราย ข้อเรื่องหลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย จําแนกตามอาชีพ	84
28	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านเนื้อหาของหลักสูตรราย ข้อเรื่องหลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน จําแนกตามอาชีพ	85
29	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านเนื้อหาของหลักสูตรราย ข้อเรื่องหลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย จําแนกตามอาชีพ	86
30	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดย รวม จําแนกตามอาชีพ	87
31	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่องครูผู้สอนและทั้งการสอนในชั้นวังสอน จําแนกตามอาชีพ	88
32	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่องครู ผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน จําแนกตามอาชีพ	89
33	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายข้อด้านการเรียนการสอนราย ข้อเรื่องครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป จําแนกตามอาชีพ	90
34	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่องครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน จําแนกตามอาชีพ	91
35	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่องครู ผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู จําแนกตามอาชีพ	92
36	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่องครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน จําแนกตามอาชีพ	93

37	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่องครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน จำแนกตามอาชีพ	94
38	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนโดย รวม จำแนกตามอาชีพ	95
39	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล รายข้อ เรื่องครูผู้สอนใช้อาณาจักรมากเกินไป จำแนกตามอาชีพ	96
40	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล รายข้อ เรื่องครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน จำแนกตามอาชีพ ..	97
41	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล รายข้อ เรื่องการวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีมีกำหนดไว้น้อยเกินไป จำแนก ตามอาชีพ	98
42	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล รายข้อ เรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน จำแนกตามอาชีพ	99
43	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล รายข้อ เรื่องการประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม จำแนกตามอาชีพ ..	100
44	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล รายข้อ เรื่องการประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน จำแนกตามอาชีพ	101
45	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล รายข้อ เรื่องการประเมินผลมีความลำเอียง จำแนกตามอาชีพ	102
46	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวม จำแนกตามอาชีพ	103
47	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาโดยรวม จำแนกตามอาชีพ	104

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กรมราชทัณฑ์เป็นกรมที่สำคัญกรมหนึ่งของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมผู้กระทำความผิดและต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลและผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยมีลักษณะผสมผสานกันระหว่างการใช้เรือนจำและทัณฑสถานเป็นสถานที่คุมขังและปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งกรมราชทัณฑ์มีภารกิจหลักสำคัญในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคือการแก้ไขฟื้นฟูสภาพจิตใจให้สำนึกผิด มีความพร้อมที่จะประพฤติตนเป็นพลเมืองดี สามารถประกอบอาชีพสุจริต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีภายหลังพ้นโทษ โดยการจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพ การอบรมทางศาสนา ตลอดจนสวัสดิการต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขังตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจ ยกกระดับการศึกษา และวิชาชีพของผู้ต้องขัง และเพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปแล้วหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก (กรมราชทัณฑ์. 2536)

จากภารกิจหลักดังกล่าวนี้ กรมราชทัณฑ์จึงได้มอบหมายให้เรือนจำและทัณฑสถานจำนวนรวมทั้งสิ้น 112 แห่งทั่วประเทศ ดำเนินการจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพสำหรับผู้ต้องขังภายใต้โครงการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง โดยให้ดำเนินการจัดการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาสายสามัญ การจัดการศึกษาสายอาชีพ การจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และธรรมศึกษา เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำและทัณฑสถานที่ผ่านมา ปรากฏว่าการดำเนินงานดังกล่าวไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร มีเรือนจำและทัณฑสถานหลายแห่งที่ไม่ได้มีการส่งเสริมการศึกษาผู้ต้องขังให้เป็นไปตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ อันเนื่องจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาไม่อยู่อย่างจำกัดและไม่เพียงพอ การขาดเจ้าหน้าที่และครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ทำการสอน การขอความ

ร่วมมือและประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภายในของเรือนจำและหน่วยงานภายนอกและหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสม เป็นต้น (ประเสริฐ เมฆฉนิ. 2527 : 150 - 152)

เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร เป็นส่วนหนึ่งของกรมราชทัณฑ์ ต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนสายสามัญ สายอาชีพ ธรรมศึกษา ให้แก่ผู้ต้องขังตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ โดยได้รับอนุมัติให้ตั้งเป็นโรงเรียนผู้ใหญ่วินเรือนจำจังหวัดสมุทรสาครขึ้นในปี พ.ศ.2518 โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาครลงนามอนุมัติ ตามหนังสือที่ สค 23/14797 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2518 ชื่อ "โรงเรียนผู้ใหญ่วินเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร"

การจัดการเรียนการสอนสายสามัญนั้น เริ่มแรกจัดเป็นการเรียนการสอนระดับ 1 และระดับ 2 ระดับ 1 เทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระดับ 2 เทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และต่อมาได้ขยายชั้นเรียนถึงระดับ 3 ซึ่งเทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรจังหวัดสมุทรสาครที่ สค 1176.03/043 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2537 โดยหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนและในปี พ.ศ.2537 ได้ขยายเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ปี พ.ศ.2539 ได้จัดตั้งศูนย์การเรียนขึ้นในโรงเรียนผู้ใหญ่ โดยหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

โรงเรียนผู้ใหญ่วินจังหวัดสมุทรสาคร มีห้องเรียน 8 ห้อง มีครูสอน 3 คน จำนวนนักเรียนภาคเรียนที่ 1/2539 ระดับประถมศึกษา 20 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 87 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 17 คน (เอกสารการรายงานกรมราชทัณฑ์ ภาคเรียนที่ 1/2539)

รูปแบบการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญศึกษาในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร แบ่งหลักสูตรเป็นหลักสูตรระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พื้นฐาน 1-4 และกลุ่มวิชาเลือก ผู้ที่จะเข้าเรียน คือ ผู้ไม่เคยเรียนหนังสือมาก่อน และไม่จบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีวิชาบังคับ 190 สภาพ วิชาเลือก 60 สภาพ (คู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ.2530 : 43) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมี 4 หมวดวิชาบังคับ และ 6 หมวดวิชาเลือก และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 5 หมวดวิชาบังคับ และ 6 หมวดวิชาเลือก

ปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนผู้ใหญ่วินจังหวัดสมุทรสาครคือนักเรียนยังเห็นความสำคัญของการศึกษาน้อย เนื่องจากนักเรียนยังมีการละทิ้งที่จะต้องทำ อีกประการต่อมาคือ เจ้าพนักงานยังมองเห็นคุณค่าการศึกษาไม่มากเท่าที่ควร จึงเน้นการให้ความสำคัญด้านอื่นมากกว่า สำหรับผู้บริหาร

ระดับหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ มีแนวคิดด้านการศึกษาที่จะจัดสำหรับผู้ต้องขังยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ประกอบกับการดำเนินการทางการศึกษาจะทำให้สนองนโยบายกรมราชทัณฑ์แต่จะไม่สนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากพื้นฐานการศึกษาต่ำ คือ จบ ม.3 ถึง ม.8 เมื่อเลื่อนขึ้นมาเป็นหัวหน้าฝ่ายซึ่งมีอำนาจในการสั่งการต่าง ๆ จะเห็นความสำคัญด้านนี้น้อย เพียงแต่ทำเพื่อสนองนโยบายของกรมราชทัณฑ์เท่านั้น แต่ไม่สนองความต้องการของผู้เรียน ตามทฤษฎีของกลุ่มเกสคอล์ท (สุวัฒน์, วัฒนวงศ์, 2538 : 42)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของผู้ต้องขัง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของผู้ต้องขังทั้ง 3 ด้านตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพเดิม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ท้าให้ทราบถึงปัญหาในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษานโยบายของการเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 124 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 97 คน (ดังปรากฏในบทที่ 3)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 25 ปี
- 2) 25 – 30 ปี
- 3) 30 ปีขึ้นไป

3.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ระดับประถมศึกษา
- 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.3 อาชีพเดิม

- 1) ไม่ได้ประกอบอาชีพ
- 2) รับจ้าง
- 3) เกษตรกรรม

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการเรียนของผู้ต้องขังในเรือนจำในจังหวัดสมุทรสาครใน 3 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร
- 3.2.2 ด้านการเรียนการสอน
- 3.2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การศึกษาปัญหาการเรียนของผู้ต้องขัง หมายถึง การศึกษาอุปสรรคในการเรียนของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาครใน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล

1.1 หลักสูตร หมายถึง โครงสร้างของเนื้อหาวิชาและแผนการเรียนของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

1.2 การเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ในด้าน

1.2.1 สื่อการสอน หมายถึง ตัวกลางในการนำมาใช้ในการสอน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความคิด ความสามารถ ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าขณะเรียนและแก้ปัญหาให้กับผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษา

1.2.2 กิจกรรมพบกลุ่ม หมายถึง กิจกรรมที่กำหนดให้ผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษามาร่วมทำกิจกรรมในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานงานให้เกิดกิจกรรม การจัดให้พบกลุ่ม จะจัดเป็นประจำทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง ตามแต่ละกลุ่มจะกำหนด กิจกรรมพบกลุ่มมี 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมการพบกลุ่มในการเรียนการสอน และกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.3 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดค่าที่เป็นตัวเลขให้กับผลการเรียน และความสามารถในการเรียนของผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาออกมาเป็นคะแนน

2. ผู้มีอำนาจ หมายถึง ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่สามารถฝากขังผู้กระทำความผิดกฎหมายบ้านเมือง โดยไม่มีหมายศาลให้เรือนจำขังไว้

3. ผู้ต้องขัง หมายถึง คนที่ฝากขังไว้ในที่คุมขัง คนต้องขัง ผู้ถูกกักขัง ผู้ถูกกักกัน รวมตลอดจนถึงนักโทษเด็ดขาดด้วย

4. เรือนจำจังหวัด หมายถึง เรือนจำประจำจังหวัด มีอำนาจในการคุมขังผู้ที่ถูกศาลตัดสินจำคุกแล้วไม่เกิน 15 ปี และผู้ที่ศาลฝากขังไว้ระหว่างสอบสวน ระหว่างพิจารณาของศาล และระหว่างอุทธรณ์ ฎีกา จังหวัดใดที่กล่าวมาคือ จังหวัดสมุทรสาคร

5. ทัณฑสถาน หมายถึง สถานที่ควบคุมและกักขังนักโทษคดีสิ้นสุดแล้วโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแยกและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามประเภทที่แยกไว้แล้ว ซึ่งในปัจจุบัน มีสถานที่ทำการจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ชายสามัญและชายอาชีพ ตามหลักสูตรรวม 2 ประเภท คือ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ และทัณฑสถานวัยหนุ่ม

6. ภารกิจ หมายถึง ภาระหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติตามแผนทศวรรษ ซึ่งภารกิจหลัก 3 ประการ คือ

6.1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 การแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมเสียของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้ เมื่อพ้นโทษแล้ว

6.3 การเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารงานราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

รวมภารกิจ 3 ประการ คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานเรือนจำ (ประเสริฐ เมฆฉณี. 2538 : 111)

7. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังศึกษาอยู่ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

8. อาชีพเดิม หมายถึง การประกอบอาชีพของผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งกำลังศึกษาสามัญอยู่ในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังต่อไปนี้คือ จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การจัด
การศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้เรียนในเรือนจำ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

ในตอนนี้จะกล่าวถึงลักษณะของผู้ใหญ่ ธรรมชาติของผู้ใหญ่ บทบาทของครูสอนผู้ใหญ่
ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของผู้ใหญ่ โนลส์ (Knowles. 1978 : 55 - 59) ได้กล่าวถึงลักษณะ
ของผู้ใหญ่ที่แตกต่างไปจากเด็ก 4 ประการ คือ

1.1 การเข้าใจตนเอง (Self - Concept) ผู้ใหญ่จะมองตัวเองว่าไม่ใช่เด็ก
อีกต่อไป ผู้ใหญ่จะต้องมีฐานะใหม่ในสายตาของตนเองและคนอื่นว่าเป็นผู้รู้จักเหตุและผล สามารถ
ตัดสินใจได้ด้วยตนเองและนำตนเองได้ (Self - Directing) และต้องการให้คนอื่นเห็นว่า
เขาสามารถนำตนเองได้ ดังนั้นผู้ใหญ่จึงต้องการให้คนอื่นปฏิบัติต่อตนด้วยความยกย่องนับถือ ให้
เขาได้ตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่อยากให้ผู้ใหญ่มองว่าเป็นเด็ก คอยแต่จะรับคำสั่งไม่ว่าทำอย่างนั้น
อย่างไร ถูกลงโทษหรือทำให้ได้รับความอับอายขายหน้า ผู้ใหญ่ต้องการเป็นตัวของตัวเอง และ
เป็นผู้มีอิสระเสรีภาพ (Autonomous Individuals)

1.2 ประสบการณ์ผู้ใหญ่ (Experiences) ผู้ใหญ่มีประสบการณ์หลายด้านและ
หลายอย่าง ซึ่งสะสมมาตั้งแต่เด็ก ยิ่งเวลานานเข้าสิ่งสะสมมากขึ้น ผู้ใหญ่จึงมองตัวเองจาก
ประสบการณ์และการเพิ่มคุณค่าของประสบการณ์

1.3 ความพร้อมในการเรียน (Readiness to Learn) เป็นที่ยอมรับกันว่า
ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้าได้เรียนรู้อะไรที่เป็นประโยชน์และมีความจำเป็นที่ต้องรู้ ผู้ใหญ่จึงมี

ความพร้อมในการเรียนรู้มากกว่าเด็ก ฉะนั้นสิ่งที่สอนจึงต้องเป็นสิ่งที่มีความหมายและตรงกับความต้องการของเขาในขณะนั้น หรือในเวลาที่เขามีความพร้อมอยู่

1.4 การเห็นคุณค่าของเวลา (Time Perspectives) ผู้ใหญ่มารเรียนหนังสือ เพื่อให้ได้ความรู้และความสามารถนำไปใช้ได้ทันที จึงมองเห็นคุณค่าด้านเวลาแตกต่างกันไปจากเด็ก เพราะเด็กเรียนเพื่อสะสมความรู้หรือเน้นในเรื่องเนื้อหา (Subject – Centredness) ส่วนผู้ใหญ่เรียนเพื่อนำความรู้ไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือเน้นในเรื่องปัญหา (Problem – Centredness)

2. ธรรมชาติของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่โดยทั่วไปจะมีลักษณะของธรรมชาติ ซึ่ง เชียร์ศรี วิวิธศิริ (2530 : 100) ได้ให้ความเห็นว่า เนื่องจากธรรมชาติของผู้ใหญ่แตกต่างจากเด็ก ดังที่ทราบกันมาแล้ว ดังนั้นนักศึกษาผู้ใหญ่จึงมีลักษณะที่แตกต่างจากเด็ก นักเรียนด้วย ซึ่งโดยทั่วไปนักศึกษาผู้ใหญ่จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 2.1 มีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากมายหลายแบบ
- 2.2 มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการเรียนแตกต่างกัน
- 2.3 มีประสบการณ์เดิมที่จะนำมาใช้ในการเรียนรู้แตกต่างกัน
- 2.4 มาเรียนด้วยความสมัครใจและมีความสนใจนาน
- 2.5 มีความสนใจมากในสิ่งที่เขาพอใจและมีความต้องการ
- 2.6 ต้องใช้เวลามากในการปรับตัวและสร้างความคุ้นเคยสนิทสนมระหว่าง

เพื่อน ๆ

- 2.7 มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนกับครู
- 2.8 ชอบทำตามความเคยชินที่ปฏิบัติมา
- 2.9 ชอบการแนะนำมากกว่าถูกสอน ต้องการที่จะนำตนเองมากกว่าให้ผู้อื่น

บงการ

- 2.10 ต้องการคำยกย่องชมเชยหรือสนับสนุนด้านกำลังใจมากกว่าการตำหนิหรือ

ลงโทษ

2.11 ชอบการปฏิบัติที่มีความจริงจังและปรารถนาดี รักความยุติธรรมและความเป็นเหตุผล

2.12 มีภารกิจและความรับผิดชอบในชีวิตมากทั้งต้องปฏิบัติภารกิจนั้นด้วยตนเอง เป็นส่วนใหญ่

2.13 มีความวิตกกังวลและตึงเครียดมากกว่าเด็ก รวมทั้งความเหนื่อยล้าที่ต้องทำงานมาทั้งวันด้วย

2.14 สมรรถภาพทางกายลดน้อยลง เพราะเสื่อมลงตามวัน ทำให้ต้องใช้เวลาตอบโต้หรือปฏิบัติมาก รวมถึงประสบการณ์เดิมสอนให้ต้องระมัดระวังด้วยการกระทำใด จึงช้าลง

2.15 ผู้ที่เคยหยุดเรียนกลางคัน (Drop - Out) มักมองตนเองว่า มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

3. บทบาทของครูสอนผู้ใหญ่ โจนส์ (สว๊นท์ วัฒนวงศ์. 2533 : 155 - 157 ; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978 : 76 - 79) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนไว้ในหนังสือ The Adult Learner โดยให้พิจารณาถึงหลักสำคัญในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่รวม 16 ประการ คือ

3.1 ครูช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำมาพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

3.2 ครูช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้ขยายความแจ่มชัดในความมุ่งหวังของตนเอง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้

3.3 ครูช่วยให้ผู้เรียนวินิจฉัยช่องว่างระหว่างความคาดหวังกับระดับความสามารถ

3.4 ครูช่วยให้ผู้เรียนระบุถึงสภาพปัญหาในชีวิตที่ประสบอยู่อันจะนำไปสู่การแก้ไข

3.5 ผู้สอนจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนให้นักศึกษาเกิดความสะดวกสบาย ได้แก่ ที่นั่ง อุณหภูมิภายในห้อง แสงสว่าง การตกแต่งสถานที่ได้อย่างเหมาะสม

3.6 ผู้สอนต้องให้การยอมรับนักศึกษาแต่ละคน โดยเฉพาะในด้านคุณค่าและศักดิ์ศรี ยอมรับนับถือความคิดเห็นและความรู้สึกของนักศึกษา

3.7 ผู้สอนพยายามสร้างสัมพันธภาพความเชื่อถือร่วมกันก่อให้เกิดความร่วมมือในกิจกรรมพยายามจัดการแข่งขันให้ลดน้อยลงไป

3.8 ผู้สอนต้องเปิดเผยความรู้สึกรู้สึกของตนเองและช่วยสนับสนุนในฐานะ เป็นแหล่งความรู้ที่อยู่ในฐานะผู้ร่วมเรียน

3.9 ผู้สอนจะต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนในกระบวนการร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียน

3.10 ผู้สอนช่วยทำให้ข้อคิดเห็นในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการสอนต่าง ๆ

3.11 ผู้สอนช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถแบ่งแยกกลุ่ม เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมได้หลาย ๆ ลักษณะด้วยกัน

3.12 ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์ของเขาเป็นแหล่งความรู้โดยใช้เทคนิคหลาย ๆ อย่าง เช่น การอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมุติ และการศึกษารายกรณี เป็นต้น

3.13 ผู้สอนนำเสนอบทเรียนและความรู้ให้เข้ากับระดับและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนแต่ละคน

3.14 ผู้สอนช่วยเหลือให้นักศึกษาประยุกต์ความรู้ใหม่ให้สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้มีความหมายยิ่งขึ้น

3.15 ผู้สอนต้องช่วยเหลือให้นักศึกษาเพื่อพัฒนา เกณฑ์และวิธีการในการกำหนดเป้าหมาย

3.16 ผู้สอนช่วยให้นักศึกษาพัฒนากระบวนการเพื่อนำไปสู่การประเมินด้วยตนเองตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การจัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้เรียนในเรือนจำ

ในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ซึ่งจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมา การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง หลักการและเป้าหมายของการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง วิธีการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการศึกษาผู้ต้องขัง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง ดังจะได้นำกล่าวต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมา กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย ได้มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ทั้งนี้โดยมุ่งหวังเพื่อให้ผู้ต้องขังมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษออกไปแล้ว ทั้งนี้ให้เกิดความสำนึกและทัศนคติที่ดีต่อสังคม ตลอดจนจะไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก การจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้ผู้ต้องขังได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นรูปแบบชัดเจนเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2490 ที่จังหวัดน่าน โดยเรือนจำได้รับความร่วมมือจากแผนกศึกษาธิการอำเภอ ดังนั้นทางกระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าเมื่อกรมราชทัณฑ์มีนโยบายที่จะจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้กับผู้ต้องขังอย่างจริงจัง และเรือนจำแห่งอื่น ๆ ก็อาจมีความประสงค์จะดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังอย่างจริงจังขึ้นในจังหวัดน่าน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบหมายให้แผนกศึกษาธิการจังหวัดประสานงานและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาและฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังกับทางเรือนจำดังนี้

1.1 จังหวัดใดที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาผู้ใหญ่อยู่ก่อนแล้ว ถ้าทางเรือนจำมีความประสงค์จะเปิดโรงเรียนผู้ใหญ่สอนหนังสือให้กับผู้ต้องขัง และได้ขอความช่วยเหลือไปยังแผนกศึกษาธิการจังหวัด ก็ให้แผนกศึกษาธิการจังหวัดให้ความร่วมมือด้วยการจัดส่งครูโรงเรียนผู้ใหญ่ไปทำการช่วยสอนและให้คำแนะนำทางวิชาการ โดยจ่ายเงินเดือนค่าทำการสอนให้ตามระเบียบ แต่ถ้าแห่งใดมีครูทำการสอนของเรือนจำอยู่แล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่แผนกศึกษาธิการจังหวัดช่วยเหลือให้คำแนะนำทางการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรหรือให้หนังสือเรียน เป็นต้น

1.2 สำหรับจังหวัดที่ยังไม่ได้จัดการศึกษาผู้ใหญ่ เมื่อทางเรือนจำประสงค์จะดำเนินการงานนี้ พัสดีเรือนจำก็อาจจะติดต่อขอคำแนะนำทางวิชาการได้จากแผนกศึกษาธิการจังหวัดเกี่ยวกับการจัดห้องเรียน หลักสูตร และแบบเรียน เป็นต้น แต่ทางเรือนจำจะต้องเป็นผู้จัดการเรียนการสอนเอง

ปัจจุบันนี้มีเรือนจำและทัณฑสถานเกือบร้อยแห่งทั่วประเทศที่ได้ดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยทางเรือนจำและทัณฑสถานที่จัดการเรียนการสอนได้ติดต่อประสานงานร่วมมือกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยบางแห่งให้ความช่วยเหลือแนะนำด้านวิชาการ บางแห่งให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านครูผู้สอน ทั้งวิชาสามัญ และวิชาชีพให้ความช่วยเหลือในด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ เพื่อการศึกษาของผู้ต้องขัง

และเมื่อผู้ต้องขังได้เรียนจนจบ และสอบไล่ได้ตามหลักสูตรแล้ว กระทรวงศึกษาธิการโดยการศึกษานอกโรงเรียน เป็นผู้ออกใบประกาศนียบัตรให้ โดยมีศักดิ์และสิทธิเช่นเดียวกับสถานศึกษาภายนอกเรือนจำทุกประการ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2526 : 79 - 80)

2. การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง การจัดการบริการทางการศึกษาแก่ผู้ต้องขังถือเป็นกิจกรรมอันสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และการปกครองเรือนจำและทัณฑสถานก็โดยการพิจารณาถึงความหมายของการศึกษา ซึ่งได้แก่ การเล่าเรียน ผูกพัน และอบรมให้เจริญงอกงามด้วยหลักคุณศึกษา การส่งเสริมให้ผู้ศึกษาถึงพร้อมด้วยปัญญา จริยศึกษา การถึงพร้อมด้วยการประพฤติดี พลศึกษา การถึงพร้อมด้วยความสมบูรณ์แห่งอนามัยและหัตถศึกษา การถึงพร้อมด้วยการมีความรู้ในการประกอบอาชีพในลักษณะที่สมดุลกันคือ ให้มีความรู้ในแง่ของการประกอบอาชีพ และมีหลักศีลธรรมประจำใจเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิตที่ดีงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงประวัติการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั้งของไทยและต่างประเทศก็มีลักษณะเป็นสากล คือ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นผู้ไร้การศึกษาและขาดศีลธรรมในการดำรงชีวิต จึงถูกชักจูงไปในทางที่ชั่วได้ง่าย ดังนั้นการจ้ดบริการการศึกษาแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานอย่างทั่วถึง และมีผลทางการปฏิบัติอย่างจริงจัง ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการฟื้นฟูจิตใจของผู้ต้องขังกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี และอยู่ร่วมกับสังคมไทยอย่างปกติสุขต่อไป

3. หลักการและเป้าหมายของการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง พิจารณาในการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง ดังต่อไปนี้

3.1 เรือนจำและทัณฑสถานต้องทำการประชุม อบรม หรือชี้แนะ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำและทัณฑสถานทั้งฝ่ายควบคุมและฝ่ายอบรมฝึกวิชาชีพได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีว่าอันที่จะร่วมกันจัดบริการทางการศึกษาแก่ผู้ต้องขังให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน

3.2 ทางกรมเรือนจำและทัณฑสถานต้องชี้แจงแนะนำแนวทางการจัดบริการทางการศึกษาแก่ผู้ต้องขังนับตั้งแต่วาระแรกที่ถูกกักขังมาจนกระทั่งวันเรือนจำและทัณฑสถาน

3.3 การจัดบริการทางการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง ควรทดสอบถึงความฉันทและความสามารถเฉพาะตัวของผู้ต้องขัง เป็นแนวทางในการจัดชั้นเรียนหรือหลักสูตรการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน

3.4 เป้าหมายของการศึกษานานผู้ต้องขัง ต้องมุ่งเน้นให้ผู้ต้องขังมีความรู้อันจำเป็นในชีวิตประจำวัน หน้าที่พลเมืองดี และการปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.5 แผนการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ต้องมีความสอดคล้องและรวมเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งแห่งแผนการศึกษาของชาติ โดยการจัดหลักสูตรและการรับรองคุณภาพของการศึกษา ต้องอยู่ในการควบคุมและส่งเสริมจากสถาบันการศึกษาแห่งท้องถิ่นที่เรือนจำและทัณฑสถานตั้งอยู่ หรือสถาบันการศึกษาของชาติอันเป็นส่วนรวม

3.6 การจัดการศึกษานานเรือนจำและทัณฑสถานแก่ผู้ต้องขัง ต้องมีความสอดคล้องกับกิจกรรมปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมรักษาความปลอดภัย การอบรมฝึกวิชาชีพ การนันทนาการ และการปลดปล่อยผู้ต้องขัง เพราะกิจกรรมทุกอย่างต่างก็เป็นอุปการะแก่กันทั้งสิ้น

4. วิธีการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง นอกจากต้องสอดคล้องกับจำนวนเจ้าหน้าที่และการจัดห้องเรียนที่มีอยู่แล้ว พื้นฐานความรู้ความสามารถเดิมของผู้ต้องขังก็เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาด้วยดังนี้

4.1 การจัดการศึกษาระดับต้นแก่ผู้ต้องขังที่ไม่รู้หนังสือเลย ซึ่งมีอยู่ถึงประมาณระหว่างร้อยละ 50-80 ของจำนวนผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน ควรจัดในรูปแบบการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่ออบรมฝึกสอนให้ผู้ต้องขังสามารถอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น

4.2 การจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังที่ผ่านการศึกษามาแล้ว ซึ่งได้แก่ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยทางการ เรือนจำและทัณฑสถานต้องเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังซึ่งสอบได้ประกาศนียบัตรชั้นประถมศึกษาและมีความสนใจศึกษาต่อได้ศึกษาเล่าเรียนชั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าต่อไป

4.3 การศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือระดับสูงโดยทางการ เรือนจำและทัณฑสถานต้องส่งเสริมให้ผู้ต้องขังที่ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแล้ว ได้ศึกษาต่อในชั้นอาชีวศึกษา โดยจัดบริการการศึกษาการฝึกวิชาชีพในห้องเรียน และในโรงงานที่มีอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน หรือโดยการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีและสนใจในการศึกษาได้ทำการศึกษาต่อทางโรงเรียนไปรษณีย์หรือ ณ สถาบันการศึกษาอิสระภายนอก ภายใต้กฎข้อบังคับและเงื่อนไขที่ทางเรือนจำและทัณฑสถานกำหนดไว้ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้นิยมปฏิบัติกันอย่างมากในระบบราชทัณฑ์ของสหรัฐอเมริกา แคนาดา และออสเตรเลีย

4.4 การส่งเสริมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังในลักษณะกว้าง ๆ และเป็นประโยชน์ต่อการปรับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในระหว่างต้องคุมขัง และการปรับสภาพชีวิตภายหลังจากการพ้นโทษไปแล้ว โดยการอบรมความรู้ทั่วไป การพัฒนาทัศนคติที่ดีแก่ผู้ต้องขัง วัฒนธรรม ศิลปกรรม บัญชีในสังคม การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบตนเองและหมู่คณะ การตัดสินใจแก้ปัญหามนุษยสัมพันธ์และการแนะแนวซึ่งการอบรมในแง่นี้จำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรอบรู้ในสายอาชีพต่าง ๆ เป็นอย่างดี เช่น นักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานคุมประพฤติ พนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพ นักการศึกษา นักทัณฑวิทยา และอนุศาสนาจารย์

4.5 การจัดการบริการพลศึกษาและนันทนาการแก่ผู้ต้องขัง เป็นการจัดการบริการเสริมต่อการบำรุงจิตใจและการศึกษาของผู้ต้องขังเพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิตของผู้ต้องขังที่ต้องถูกคุมขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ทั้งรูปแบบของการจัดการบริการทางพลศึกษาและนันทนาการแก่ผู้ต้องขังที่ถือปฏิบัติโดยทั่วไป ได้แก่ การฝึกกระเบียบแถว การเล่นกีฬา การจัดการบริการห้องสมุด การจัดการบริการบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งนอกจากจะเป็นผลดีต่อการบำรุงสุขภาพอนามัยและจิตใจของผู้ต้องขังโดยตรงแล้ว ยังมีส่วนในการลดการก่อความวุ่นวายหรือการปฏิบัติผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานอีกด้วย

5. แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการศึกษาผู้ต้องขัง มีดังนี้

5.1 ในการคัดเลือกผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาวិชาสามัญและวิชาชีพ ให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการคัดเลือก โดยแจ้งให้ผู้ต้องขังซึ่งทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ได้ทราบ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจสมัครเข้ารับการศึกษาร่วมกัน และให้คัดเลือกโดยคำนึงถึงความรู้เดิม ความสนใจในการศึกษา ความอดทนอดกลั้น และมารยาทระเบียบวินัยประกอบการพิจารณาด้วย โดยเฉพาะผู้ต้องขังที่ไม่รู้หนังสือ เอาใจใส่จัดเข้ารับการศึกษเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายของทางราชการที่มุ่งขจัดปัญหาการไม่รู้หนังสือของคนในชาติให้หมดสิ้นไป

5.2 เมื่อมีการย้ายผู้ต้องขังระหว่างเรือน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานให้ปฏิบัติดังนี้

5.2.1 แจ้งจำนวนผู้ต้องขังที่ถูกย้ายให้โรงเรียนผู้ใหญ่ของเรือนจำและทัณฑสถานที่ย้ายไปทราบ พร้อมรายละเอียดต่าง ๆ อาทิ ชื่อ ระดับชั้น หรือวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ ระยะเวลาที่ศึกษามาแล้ว ผลการศึกษา และอื่น ๆ ที่จำเป็น

5.2.2 คัดสรรและเรียบเรียงการศึกษาส่งไปตามระเบียบ

5.2.3 เรือนจำและทัณฑสถานควรจัดเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิทางการสอนให้เพียงพอ และมอบหมายให้ทำหน้าที่ครูสอนโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อครูจะได้ทำหน้าที่สอนได้เต็มที่ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.2.4 ส่งเสริมครูให้มีโอกาสเข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่ครู โดยเรือนจำและทัณฑสถานให้การสนับสนุนในเรื่องเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะ พร้อมรายงานผลการอบรมสัมมนาแต่ละครั้งให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

5.2.5 ห้องสมุดเรือนจำและทัณฑสถาน ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับอ่านหนังสือไว้ เพื่อผู้ต้องขังที่สนใจได้ใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เป็นการส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดีอีกส่วนหนึ่ง

6. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง มีดังนี้

6.1 การจัดสรรเงินงบประมาณ เพื่อการศึกษาของผู้ต้องขังมีอยู่อย่างจำกัดและไม่เพียงพอแก่จำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้น

6.2 การขาดเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรที่มีคุณวุฒิในการฝึกสอนแก่ผู้ต้องขัง

6.3 การไม่เข้าใจหรือตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการศึกษาแก่ผู้ต้องขังระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในเรือนจำและทัณฑสถาน

6.4 การไม่ประสานกลมกลืนระหว่างการจัดบริการการศึกษากับการจัดกิจกรรมอื่น ๆ แก่ผู้ต้องขัง เช่น การเน้นหนักงานด้านการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังมากเกินไปกว่าศึกษาวิชาสามัญหรือการพัฒนาจิตใจ เป็นต้น

6.5 การไม่สนใจในการศึกษาอบรมของผู้ต้องขังและระยะเวลาแห่งการต้องโทษจำคุก ไม่อำนวยความสะดวกการศึกษา

6.6 สถานภาพของเรือนจำและทัณฑสถาน หรือภาวะแห่งการคุมขังไม่เอื้ออำนวยหรือจูงใจต่อการศึกษา เช่น การเข้มงวดกวดขันระเบียบวินัยเกินไป หรือความแออัดยัดเยียดของสถานที่ควบคุม เป็นต้น

6.7 การจัดหลักสูตรการศึกษายังไม่เหมาะสมและขาดการประเมินผลในทางปฏิบัติ

การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ

การจัดการศึกษาในเรือนจำทั้งสายสามัญ สายอาชีพ และธรรมศึกษา ในที่นี้จะกล่าวถึงสายสามัญ หลักสูตร วิธีเรียน และหลักสูตร

1. ความหมายของการศึกษา การศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ เพราะการศึกษาคือสิ่งที่ช่วยพัฒนามนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรอันสำคัญของประเทศชาติให้สามารถเกิดความรู้ พัฒนาตนเอง ปรับปรุงตนเองให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และพัฒนาประเทศชาติให้ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศได้ แต่การศึกษาที่จำกัดขอบเขตอยู่แต่ในระบบโรงเรียนนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะเตรียมบุคคลให้เผชิญกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยีได้ เมื่อการศึกษาในระบบโรงเรียนมีข้อจำกัด จึงเริ่มมีการนำเอาหลักการและขบวนการทางการศึกษานอกโรงเรียนมาใช้ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ทางด้านพื้นฐานในการแสวงหาข้อมูลในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม มีทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตของเขาเอง (สุนทร โคตรบรรเทา, 2526 : 42)

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับประชาชนที่อยู่นอกกระบบโรงเรียน โดยมีรูปแบบ 3 ลักษณะคือ

1.1 ลักษณะที่จัดให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งหมายถึงการศึกษาที่จะช่วยให้บุคคลสามารถคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น รู้จักตนเอง รู้จักสังคม สิ่งแวดล้อม และมีเครื่องมือในการประกอบอาชีพ กิจกรรมที่จัด เช่น การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ

1.2 ลักษณะที่จัดเพื่อรักษานิสัยความเป็นคนคิดเป็นมาให้อยู่ และมีประสิทธิภาพ หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อให้ข่าวสารข้อมูลในการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมที่จัด เช่น ห้องสมุดประชาชน รายการวิทยุโทรทัศน์ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

1.3 ลักษณะที่จัดเพื่อเพิ่มพูนทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานประกอบอาชีพ หมายถึง การจัดการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาอาชีพและความเป็นอยู่ กิจกรรมที่จัดขึ้น เช่น การจัดฝึกอบรมวิชาชีพต่าง ๆ ตามความสนใจของประชาชน

กิจกรรมหนึ่งที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดสำหรับให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต ก็คือ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ เขียวศรี วิวิธศิริ (2530 : 26) กล่าวว่า การศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนนั่นเอง แต่จะจัดขึ้นมาบริการเฉพาะประชากรที่เป็นผู้ใหญ่ เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิดความรู้ เจตคติ ทักษะ ค่านิยมที่ดีในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญนี้ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนปกติ การจัดชั้นเรียน จะใช้โรงเรียนขนาดเล็กปกติ ส่วนมากจะใช้อุปกรณ์จากโรงเรียนขนาดกลางวัน กรมการศึกษานอกโรงเรียนจะช่วยเหลือในด้านวัสดุ ค่าตอบแทนครูและการนิเทศการสอน (สุนทร โคตรบรรเทา. 2526 : 51 - 52) จัดเป็นกิจกรรมที่มุ่งหวังจะส่งเสริมให้บุคคลทั่วไปที่ไม่มีโอกาสทางการศึกษาระบบโรงเรียนปกติ ได้มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพพร้อมที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

2. หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2530 : 3 - 4)

ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แบ่งการเรียนเป็น 3 ระดับ สรุปได้ดังนี้

2.1 ระดับประถมศึกษา ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 รับผู้จบการศึกษาชั้น ป.4 หรือเทียบเท่าเข้าเรียน ซึ่งแบ่งการเรียนออกเป็น 2 กลุ่มสภาพ คือ 1) กลุ่มสภาพประถมศึกษาพื้นฐาน (บังคับ) 190 สภาพการเรียน 2) กลุ่มสภาพประถมศึกษาเสริม (เลือก) ไม่น้อยกว่า 60 สภาพการเรียน ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 500 ชั่วโมง โดยเปิดสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 2 คาบ ๆ ละ 50 นาที เมื่อจบหลักสูตรแล้วจะได้วุฒิเทียบเท่ากับ ป.6 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 3)

2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 รับผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3 เดิม) หรือประถมศึกษาปีที่ 7 (ป.7) หรือประถมศึกษาปีที่ 3 (ป.6) หรือการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 หรือเทียบเท่าเข้าเรียน ซึ่งแบ่งการเรียนออกเป็น 2 หมวด คือ 1) หมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา 2) หมวดวิชาเลือก 6 หมวดวิชา ให้เลือกเรียน 3 หมวดวิชา และต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน (2 ปี) หากมีการเทียบโอนสามารถ

จบก่อนเวลาที่กำหนด เมื่อจบหลักสูตรแล้วจะได้วุฒิเท่ากับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (กรรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 2 - 16)

2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 รับผู้จบการศึกษาปีที่ 6 (ม.6 เดิม) หรือประโยคมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.ศ.3) หรือมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) หรือการศึกษาผู้เฒ่าระดับ 4 หรือเทียบเท่าเข้าเรียน ซึ่งแบ่งการเรียนออกเป็น 2 หมวด คือ 1) หมวดวิชาบังคับ และ 2) หมวดวิชาเลือก 11 หมวด ให้เลือกเรียน 3 หมวด และต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กรรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน (2 ปี) หากมีการเทียบโอนสามารถจบก่อนเวลาที่กำหนด เมื่อจบหลักสูตรแล้วจะได้วุฒิตียบเท่ากับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (กรรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 2 - 6)

3. วิธีเรียนตามหลักสูตร สามารถลงทะเบียนได้ทั้ง 3 วิธี ดังนี้

3.1 วิธีเรียนในชั้นเรียน (ชร.) ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติดังนี้

3.1.1 ฟังคำบรรยายในชั้นเรียน

3.1.2 เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มตามที่กรรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

3.1.3 วัดผลและเก็บคะแนนระหว่างการเรียนรู้

3.1.4 เข้าสอบปลายภาคเรียน

3.2 วิธีการเรียนทางไกล (ทก.) ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติดังนี้

3.2.1 ศึกษาทบทวนด้วยตนเอง

3.2.2 ฟังรายการวิทยุเพื่อเสริมความรู้จากบทเรียน

3.2.3 พบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมตามเกณฑ์ที่การศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

3.2.4 ทำกิจกรรมและทดสอบย่อย เพื่อเก็บคะแนนสะสมระหว่างภาคเรียน

3.2.5 เข้าสอบปลายภาคเรียน

3.3 วิธีเรียนด้วยตนเอง (ตอ.) ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติดังนี้

3.3.1 ศึกษาตำราหรือบทเรียนด้วยตนเอง

3.3.2 ฟังรายการวิทยุเสริมความรู้ (ถ้ามีเวลา)

3.3.3 พบกลุ่มเพื่อร่วมทำกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน

กำหนด

3.3.4 เข้าสอบปลายภาคเรียน

4. หลักสูตรสายสามัญ

4.1 หลักสูตรระดับประถมศึกษา พ.ศ.2531

มีวิชาบังคับ 4 หมวด คือ พื้นฐาน (บังคับ) 190 สภาพ

พื้นฐาน 1 จำนวน 100 สภาพ

พื้นฐาน 2 จำนวน 50 สภาพ

พื้นฐาน 3 จำนวน 30 สภาพ

พื้นฐาน 4 จำนวน 10 สภาพ

มีวิชาเลือก 3 หมวด จาก 5 หมวด

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต
4. ภาษาต่างประเทศ
5. อาชีพ 1, 2

มีกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 20 หน่วย

4.2 หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2530

มีหมวดวิชาบังคับ 4 หมวด

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต
4. โลกงานอาชีพ

มีหมวดวิชาเลือก 3 หมวด จาก 6 หมวด คือ

1. วิชาอาชีพ 1, 2, 3
2. ภาษาไทย
3. คณิตศาสตร์
4. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต
5. ภาษาต่างประเทศ 1, 2
6. วิทยาศาสตร์ 1, 2

มีกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 42 หน่วย

4.3 หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2530

มีหมวดวิชาบังคับ 5 หมวด

1. ภาษาไทย 1
2. สังคมศึกษา 1
3. พลานามัย
4. วิทยาศาสตร์ 1, 2
5. วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ 1 วิชา ดังนี้

ช่างอุตสาหกรรม

เกษตรกรรม

คหกรรม

พาณิชยกรรม

ศิลปหัตถกรรม

ศิลปกรรม

มีหมวดวิชาเลือก 3 หมวด ให้เลือกจากวิชาต่อไปนี้

1. ภาษาไทย 2
2. สังคมศึกษา 2
3. วิทยาศาสตร์ 3

4. คณิตศาสตร์
5. ภาษาต่างประเทศ 1 ภาษา

ภาษาอังกฤษ

ภาษาฝรั่งเศส

ภาษาญี่ปุ่น

ภาษาอาหรับ

ภาษาบาลี

6. วิชาอาชีพ

มีกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 52 หน่วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โกวิท สาภัยลักษณ์ (2535 : 6 – 7) ได้สรุปสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ต้องขังไว้ 7 ประการ คือ

1. ปัญหาด้านบุคลากรทางการศึกษา กรมราชทัณฑ์มีนโยบายที่จะให้มีครูผู้สอนอยู่ในทุกเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อให้งานด้านการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังได้ผลดียิ่งขึ้น ควรจะได้มีการปรับปรุงอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน เมื่อครูต้องทำหน้าที่ของผู้คุมและอยู่เวรยามด้วย ต้องเข้าสอนตามเวลาไม่มีเวลาพักผ่อน ทำให้การสอนไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร

2. ปัญหาด้านงบประมาณ กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านการศึกษาน้อยมาก คือ ประมาณปีละ 250,000 บาทต่อโรงเรียนผู้ใหญ่ประมาณ 112 แห่งทั่วประเทศ จึงส่งผลทำให้โรงเรียนผู้ใหญขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น และเป็นผลทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้ใหญ่นเรียนจำและทัณฑสถานล่าช้ากว่าที่อื่น

3. ปัญหาด้านระยะเวลาเรียน ผู้ต้องขังบางคนเข้ามาอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานชั่วระยะเวลาหนึ่งตามคำพิพากษาของศาล แต่เมื่อมีการพระราชทานอภัยโทษหรือพักการลงโทษจะทำให้ผู้ต้องขังมีโอกาสรียนจบหลักสูตรน้อยลง แม้ว่าทางเรือนจำและทัณฑสถานบางแห่งอนุญาตให้ผู้ต้องขังกลับมาทำการสอบได้ แต่ก็ละโอกาสนี้เสีย

4. ปัญหาด้านการขาดอาคารเรียนและห้องเรียนที่ถาวร เนื่องจากกรมราชทัณฑ์ยังมีความขัดข้องในด้านงบประมาณ จึงทำให้ไม่มีอาคารสถานที่และห้องเรียนเป็นสัดส่วน ทำให้ขาดความเหมาะสม

5. ปัญหาด้านหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อย จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของตำราแบบเรียนและเอกสารต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของเก่า ตลอดทั้งยังมีปัญหาในเรื่องทุนที่จะต้องจัดซื้อตำราแบบเรียนตามหลักสูตรใหม่

6. ปัญหาด้านครูผู้สอน ผู้สอนหนังสือที่แท้จริงในเรือนจำนั้นคือ เจ้าพนักงานเรือนจำ เห็นว่าเป็นผู้สนใจงานการศึกษา จึงคัดเลือกมาเป็นครูสอนหนังสือซึ่งไม่เคยศึกษาวิชาครูและจิตวิทยาการศึกษามาก่อน ผู้สอนจึงไม่มีความถนัด ไม่มีความชำนาญ จึงทำให้การสอนได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร

7. ปัญหาด้านผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาระดับผู้บัญชาการเรือนจำบางคนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา มุ่งแต่ฝึกวิชาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้เรือนจำ ไม่ให้การสนับสนุนเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา ไม่เคยมองเห็นถึงความเสียสละ และความอดทนของเจ้าพนักงานที่อุทิศตนเพื่อการสอนหนังสือให้แก่ผู้ต้องขัง

นอกจากนี้ การสรุปผลการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาสายสามัญและสายอาชีวศึกษาในเรือนจำและทัณฑสถาน ระหว่างวันที่ 13-16 พฤษภาคม 2535 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญและสายอาชีวศึกษาในเรือนจำและทัณฑสถาน สรุปได้ดังนี้คือ (กรมราชทัณฑ์. 2535 : 20 - 31)

1. ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนถูกย้ายเรือนจำระหว่างภาคการศึกษา ผู้เรียนได้รับมอบหมายจากกองงานให้ทำงานมากเกินไป ประสบปัญหาทางครอบครัว ทำให้เกิดความวิตกกังวล มีปัญหาส่วนตัวอันเนื่องมาจากมีโรคประจำตัว มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนและการขาดพื้นฐานการศึกษาเดิม

2. ปัญหาด้านตัวครูผู้สอน จำนวนครูมีไม่เพียงพอ ครูผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่หลายอย่าง ต้องเข้าเวรยาม ทำให้ไม่มีเวลาพอในการเตรียมการสอน คุณภาพของครูไม่ได้มาตรฐาน ครูผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตร ขาดเทคนิควิธีการสอนและจิตวิทยาการสอนผู้ใหญ่ และผู้สอนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้เรียนที่เป็นผู้ต้องขัง

3. ปัญหาด้านสถานที่และที่ตั้งของโรงเรียน ได้แก่ ไม่มีโรงเรียนเป็นเอกเทศ ขาดโต๊ะและเก้าอี้ หากมีอยู่ก็อยู่ในสภาพชำรุดใช้การไม่ได้ สภาพแวดล้อมของห้องเรียนอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น มีเสียงดังรบกวนจากโรงเรียน มีกลิ่นเหม็นรบกวน มีฝุ่นละอองจากโรงงาน และแสงสว่างไม่เพียงพอ เป็นต้น

4. ปัญหาด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ การขาดงบประมาณด้านการจัดการศึกษา ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น สไลด์ เทป วิทยุ โทรทัศน์ และวีดิทัศน์ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติหากมีก็อยู่ในสภาพชำรุดไม่สามารถใช้การได้

5. ปัญหาด้านการบริหารงานโรงเรียนผู้ใหญ่ ได้แก่ ผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถานไม่ให้ความสำคัญด้านการศึกษาอย่างจริงจัง ขาดนโยบาย และแผนงานในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน ไม่มีหน่วยงานวิจัย นิเทศการศึกษาและติดตามประเมินผล

จามเนียร จันทรงาม (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยศชั้นในเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งพบว่า ผู้ต้องขังมีพื้นฐานความรู้ไม่ดี และแตกต่างกันมาก มีระดับอายุต่างกันมาก ไม่มีความตั้งใจในการฝึกอบรม ไม่มีความกระตือรือร้น มีปัญหาส่วนตัว และวิตกกังวล อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติเก่าล้าสมัย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า การทำให้การศึกษาและการฝึกอาชีพในเรือนจำและทัณฑสถานว่าเป็นประโยชน์อันสำคัญยิ่ง เพราะเป็นแนวทางการช่วยเหลือผู้ต้องขังให้สามารถประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ภายหลังจากพ้นโทษไปแล้ว ทั้งยังส่งผลให้ผู้ต้องขังย้อนกลับไปกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก อันจะกลายเป็นปัญหาสังคมอย่างไม่รู้จบ อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนและฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศนั้น ล้วนต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการสอนและฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าในเรื่องเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2539 ตามหลักสูตรศึกษาผู้ใหญ่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งสิ้น 124 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 97 คน มีวิธีการสุ่มดังขั้นตอนต่อไปนี้
 - 2.1 จากจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2539 แยกออกเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 2.2 จากจำนวนประชากรแต่ละระดับเลือกมาร้อยละ 80 ของประชากรแต่ละระดับ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นรวม 97 คน ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับที่เปิดสอน	จำนวน	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ประถมศึกษา	20	16
มัธยมศึกษาตอนต้น	87	69
มัธยมศึกษาตอนปลาย	17	12
รวม	124	97

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับมาจากปริญญานิพนธ์ของ จาเนียร จันทรงาม เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนผู้ใหญ่นายสามัญของนักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร โดยแบ่งสภาพปัญหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีช่วงคะแนนแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของนักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2549 ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สามัญ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ จังหวัดสมุทรสาคร ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญรวม 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล

การกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อกำหนดดังนี้

เป็นปัญหามาก	กำหนดคะแนน	3	คะแนน
เป็นปัญหามากกลาง	กำหนดคะแนน	2	คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	กำหนดคะแนน	1	คะแนน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

สำหรับการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ร่างแบบสอบถามจากตำรา เอกสาร และหลักการความต้องการแต่ละด้านให้ครอบคลุมเนื้อหา
3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปพิมพ์เพื่อเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในการใช้ว่ามีความสมบูรณ์หรือไม่
4. นำเครื่องมือที่สร้างแล้วไปทดลองใช้แล้วนำกลับมาปรับปรุงส่วนที่ไม่เหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 97 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

2. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามดังกล่าวคืนมาแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา แล้วคัดเลือกเอาไว้เฉพาะฉบับที่สมบูรณ์นำมาจัดทํารหัสและกรอกตัวเลขในกระดาษรหัส

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS) หรือชุดสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences) โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.2.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นค่าความถี่และค่าร้อยละ

2.2.2 ส่วนระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษา จัดกระทำโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2.3 ในการทดสอบเพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพเดิม ใช้ F-test

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

3.1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนข้อมูล

3.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 64)

$$S = \frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum fx^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป

และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ใช้สูตร (ล้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อผลการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของ
คะแนนเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี Studentized q - Statistic แบบ
Newman - Keuls Method (Winer. 1976 : 210 - 218)

$$q = \frac{\bar{T}_{largest} - \bar{T}_{smallest}}{\frac{MS_{error}}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ q	แทน	ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
$\bar{T}_{largest}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด
$\bar{T}_{smallest}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด
MS_{error}	แทน	คะแนนเฉลี่ย Square ของความคลาดเคลื่อน
$\bar{h}$	แทน	Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ต้องขังที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลต่างกัน
2. ผู้ต้องขังที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนการสอนศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลต่างกัน
3. ผู้ต้องขังที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

N แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่มตัวอย่าง

(F - distribution)

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Square)

MS แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Mean Square)

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นการวิเคราะห์โดยใช้จำนวนและค่าร้อยละ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพเดิม ดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	51	52.60
25 - 30 ปี	26	26.80
30 ปีขึ้นไป	20	20.60
รวม	97	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	49	50.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	35	36.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย	13	13.40
รวม	97	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
3. อาชีพเดิม		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	24	24.70
รับจ้าง	66	68.00
เกษตรกร	7	7.20
รวม	97	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่านักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 อายุ 25 - 30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 และอายุ 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับประถมศึกษา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40

และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพเดิม พบว่า กลุ่มไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 กลุ่มอาชีพรับจ้าง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 กลุ่มอาชีพเกษตรกร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักศึกษา

เป็นการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาของนักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังใน 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวม เป็นรายด้าน และรายข้อ ตามตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพเดิม โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

2.34 - 3.00 หมายถึง มีปัญหามาก

1.67 - 2.33 หมายถึง มีปัญหปานกลาง

1.00 - 1.66 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ดังตาราง 3 - 13 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน

ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร	2.40	0.33	มาก
ด้านการเรียนการสอน	2.26	0.50	ปานกลาง
ด้านการวัดและประเมินผล	2.19	0.43	ปานกลาง
รวม	2.27	0.35	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.27$) และด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.19 - 2.26$) ส่วนด้านเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.40$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาร้อยรวม
เป็นรายด้านและรายข้อ

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.80	0.45	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.33	0.57	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.39	0.70	มาก
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.28	0.62	ปานกลาง
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.32	0.72	ปานกลาง
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.35	0.65	มาก
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.33	0.78	ปานกลาง
รวม	2.40	0.33	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.39	0.78	มาก
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.11	0.68	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเฝ้าระเบียบเกินไป	2.35	0.71	มาก
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.31	0.71	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.22	0.71	ปานกลาง
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.22	0.78	ปานกลาง
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.19	0.78	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.28	0.72	ปานกลาง
รวม	2.26	0.50	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินไป	2.31	0.78	ปานกลาง
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.91	0.69	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.11	0.76	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.20	0.69	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.35	0.72	มาก
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.32	0.60	ปานกลาง
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.22	0.72	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.06	0.70	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.24	0.77	ปานกลาง
รวม	2.19	0.43	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.27	0.35	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่านักศึกษาที่มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.19 - 2.26$) ส่วนด้านเนื้อหาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.35$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.91 - 2.33$) ยกเว้นในเรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป เนื้อหาวิชานหลักสูตรกำหนดไว้น้อย หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป และอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.35 - 2.80$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.82	0.43	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.29	0.64	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.51	0.75	มาก
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.39	0.60	มาก
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.41	0.73	มาก
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.43	0.61	มาก
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.43	0.70	มาก
รวม	2.45	0.30	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.63	0.66	มาก
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.24	0.65	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.43	0.70	มาก
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.37	0.72	มาก
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.25	0.74	ปานกลาง
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.25	0.80	ปานกลาง
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.20	0.76	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.35	0.74	มาก
รวม	2.34	0.46	มาก
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินไป	2.47	0.73	มาก
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.92	0.72	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.12	0.82	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.24	0.71	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.49	0.54	มาก
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.39	0.57	มาก
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.31	0.68	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.06	0.79	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.22	0.81	ปานกลาง
รวม	2.25	0.39	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.34	0.32	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรและด้านการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.34 - 2.45$) ส่วนด้านการวัดและประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.25$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.35 - 2.82$) ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน ครูผู้สอน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงตรง การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน และการประเมินผลมีความลำเอียง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.12 - 2.31$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษาที่มีอายุ 25-30 ปี

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.72	0.51	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.39	0.64	มาก
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดวันน้อย	2.28	0.66	ปานกลาง
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนวันน้อย	2.11	0.67	ปานกลาง
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติวันน้อย	2.25	0.65	ปานกลาง
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.17	0.70	ปานกลาง
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.19	0.71	ปานกลาง
รวม	2.30	0.37	ปานกลาง
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในช่วงว่างสอน	2.08	0.84	ปานกลาง
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	1.89	0.67	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเข้าระเบียบเกินไป	2.19	0.71	ปานกลาง
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.22	0.68	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.06	0.63	ปานกลาง
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.06	0.75	ปานกลาง
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมสอนผู้เรียน	2.03	0.81	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.17	0.61	ปานกลาง
รวม	2.09	0.51	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้เวลานานมากเกินไป	2.06	0.79	ปานกลาง
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.86	0.68	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.06	0.67	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.11	0.67	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.17	0.77	ปานกลาง
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.22	0.64	ปานกลาง
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.08	0.73	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.00	0.59	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.14	0.72	ปานกลาง
รวม	2.08	0.47	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.15	0.36	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุ 25 - 35 ปี มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.08 - 2.30$)

และเมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86 - 2.28$) ยกเว้นในเรื่องของเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.39 - 2.72$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษาที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป	3.00	0.00	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.30	0.48	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.90	0.32	มาก
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.30	0.48	ปานกลาง
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.10	0.88	ปานกลาง
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.60	0.52	มาก
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.30	0.67	ปานกลาง
รวม	2.50	0.28	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.30	0.82	ปานกลาง
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.30	0.67	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเฝ้าระเบียบเกินไป	2.50	0.71	มาก
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.30	0.82	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.60	0.70	มาก
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.60	0.70	มาก
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.60	0.70	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.30	0.95	ปานกลาง
รวม	2.44	0.54	มาก
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อำนาจมากเกินไป	2.40	0.84	มาก
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	2.00	0.67	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.30	0.82	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.30	0.67	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.30	0.82	ปานกลาง
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.30	0.67	ปานกลาง
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.20	0.92	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.30	0.67	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.70	0.67	มาก
รวม	2.31	0.41	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.41	0.36	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตรและด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.44 - 2.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.40 - 3.00$) ส่วนด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.31$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษาระดับประถมศึกษา

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป	2.71	0.59	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.29	0.69	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.53	0.62	มาก
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.35	0.61	มาก
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.47	0.62	มาก
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.47	0.51	มาก
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.41	0.21	มาก
รวม	2.40	0.33	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.53	0.80	มาก
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.35	0.61	มาก
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.47	0.72	มาก
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.53	0.72	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.47	0.80	มาก
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.41	0.80	มาก
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.29	0.85	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.47	0.80	มาก
รวม	2.26	0.50	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านางมากเกินไป	2.47	0.72	มาก
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.94	0.66	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.24	0.75	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.06	0.75	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.35	0.79	มาก
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.47	0.62	มาก
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.29	0.85	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.18	0.81	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.24	0.90	ปานกลาง
รวม	2.19	0.43	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.38	0.41	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่านักศึกษาระดับประถมศึกษา มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.40$) ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.19 - 2.26$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่จะมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.35 - 2.71$) นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.94 - 2.29$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาร้อยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.85	0.36	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.37	0.52	มาก
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.33	0.73	ปานกลาง
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.25	0.64	ปานกลาง
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.24	0.74	ปานกลาง
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.37	0.67	มาก
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.33	0.68	ปานกลาง
รวม	2.40	0.33	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.33	0.81	ปานกลาง
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.06	0.67	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.30	0.70	ปานกลาง
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.27	0.69	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.21	0.66	ปานกลาง
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.22	0.78	ปานกลาง
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.19	0.78	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.28	0.67	ปานกลาง
รวม	2.26	0.50	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านาจนามากเกินไป	2.33	0.79	ปานกลาง
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.94	0.72	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.16	0.73	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.19	0.68	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.28	0.73	ปานกลาง
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.22	0.60	ปานกลาง
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.25	0.68	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.04	0.66	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.27	0.73	ปานกลาง
รวม	2.19	0.43	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.26	0.34	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.40$) ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26 - 2.19$) ส่วนรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.94 - 2.33$) ยกเว้นในเรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป และเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.37 - 2.85$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายข้อของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.69	0.63	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.15	0.69	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.54	0.66	มาก
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.31	0.69	ปานกลาง
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.54	0.66	มาก
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.08	0.64	ปานกลาง
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.23	0.83	ปานกลาง
รวม	2.36	0.41	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในช่วงสอน	2.54	0.66	มาก
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.08	0.76	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.46	0.78	มาก
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.23	0.83	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	1.92	0.76	ปานกลาง
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	1.92	0.70	ปานกลาง
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.00	0.71	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.00	0.82	ปานกลาง
รวม	2.14	0.43	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินไป	2.00	0.82	ปานกลาง
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.69	0.63	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	1.69	0.85	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.38	0.65	มาก
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.69	0.65	มาก
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.62	0.51	มาก
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	1.92	0.76	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.00	0.82	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.08	0.86	ปานกลาง
รวม	2.11	0.42	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.20	0.32	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรมีปัญหา ระดับมาก ($\bar{X} = 2.36$) ส่วนด้านการวัดและประเมินผล และด้านการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.11 - 2.14$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.69 - 2.31$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษากลุ่มที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการรวบรัดเกินไป	2.87	0.38	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.30	0.49	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.53	0.68	มาก
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.37	0.55	มาก
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.44	0.68	มาก
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.46	0.54	มาก
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.54	0.63	มาก
รวม	2.40	0.33	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.60	0.68	มาก
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.31	0.57	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเข้าระเบียบเกินไป	2.54	0.60	มาก
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.44	0.68	มาก
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.37	0.72	มาก
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.51	0.71	มาก
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.50	0.69	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.50	0.68	มาก
รวม	2.26	0.50	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อำนาจมากเกินไป	2.54	0.73	มาก
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	2.02	0.69	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.32	0.76	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.21	0.73	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.37	0.70	มาก
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.42	0.57	มาก
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.47	0.63	มาก
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.30	0.68	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.47	0.71	มาก
รวม	2.19	0.43	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.43	0.28	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.20 - 2.43$) ส่วนด้านการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.37 - 2.87$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษากลุ่มที่มีอาชีพรับจ้าง

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.65	0.54	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.38	0.70	มาก
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.15	0.67	ปานกลาง
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.15	0.70	ปานกลาง
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.20	0.73	ปานกลาง
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.15	0.74	ปานกลาง
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	1.94	0.69	ปานกลาง
รวม	2.40	0.33	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในช่วงว่างสอน	2.06	0.87	ปานกลาง
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	1.82	0.76	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเข้าระเบียบเกินไป	2.06	0.78	ปานกลาง
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.15	0.74	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	1.94	0.65	ปานกลาง
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	1.76	0.70	ปานกลาง
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	1.74	0.70	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	1.88	0.64	ปานกลาง
รวม	2.26	0.50	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินไป	1.94	0.74	ปานกลาง
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.68	0.68	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	1.76	0.65	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.18	0.63	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.32	0.73	ปานกลาง
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.12	0.64	ปานกลาง
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	1.82	0.72	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	1.74	0.62	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	1.91	0.79	ปานกลาง
รวม	2.19	0.43	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.02	0.33	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.40$) ส่วนด้านการวัดและประเมินผลและด้านการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.19 - 2.26$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.74 - 2.32$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวม
เป็นรายด้านและรายชื่อของนักศึกษากลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	3.00	0.00	มาก
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.50	0.55	มาก
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.33	0.82	ปานกลาง
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.17	0.75	ปานกลาง
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	1.83	0.75	ปานกลาง
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.50	0.84	มาก
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.50	0.55	มาก
รวม	2.40	0.33	มาก
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.33	0.52	ปานกลาง
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	1.83	0.41	ปานกลาง
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.17	0.76	ปานกลาง
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.00	0.63	ปานกลาง
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.33	0.52	ปานกลาง
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.00	0.63	ปานกลาง
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	1.83	0.75	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.33	0.52	ปานกลาง
รวม	2.26	0.50	ปานกลาง
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินไป	2.17	0.75	ปานกลาง
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	2.17	0.41	ปานกลาง
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.17	0.75	ปานกลาง
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.17	0.75	ปานกลาง
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.33	1.03	ปานกลาง
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.50	0.55	มาก
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.00	0.63	ปานกลาง
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	1.67	0.52	ปานกลาง
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.00	0.63	ปานกลาง
รวม	2.19	0.43	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.20	0.26	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.40$) ส่วนด้านการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.19 - 2.26$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.67 - 2.33$) ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย และเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.50 - 3.00$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา

เป็นการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษานเเรียนจำเริญใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls' Method) ดังตาราง 14 - 47
ต่อไปนี้

ตาราง 14 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษารวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ

ปัญหาการเรียน	ต่ำกว่า 25 ปี		อายุ 25-30 ปี		อายุ 30 ปี ขึ้นไป		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหาของหลักสูตร							
1. เนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป	2.82	0.43	2.72	0.51	3.00	0.00	1.63
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.29	0.64	2.39	0.64	2.30	0.48	0.30
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.37	0.75	2.28	0.66	2.90	0.32	3.28*
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.39	0.60	2.11	0.67	2.30	0.48	2.19
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.43	0.61	2.17	0.70	2.60	0.52	1.07
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.43	0.70	2.19	0.71	2.30	0.67	2.69
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.63	0.66	2.08	0.84	2.30	0.82	1.21
รวม	2.45	0.30	2.30	0.37	2.50	0.28	2.73*

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	ต่ำกว่า25ปี		อายุ25-30ปี		อายุ30ปีขึ้นไป		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>							
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.63	0.66	2.08	0.84	2.30	0.82	5.65**
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.24	0.65	1.89	0.67	2.30	0.67	3.36*
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.43	0.70	2.19	0.71	2.50	0.71	1.44
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.37	0.72	2.22	0.68	2.30	0.82	0.47
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.25	0.74	2.06	0.63	2.60	0.70	2.53
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.25	0.80	2.06	0.75	2.60	0.70	2.08
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.22	0.76	2.03	0.81	2.60	0.70	2.23
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.35	0.74	2.17	0.61	2.30	0.95	0.71
รวม	2.34	0.46	2.09	0.51	2.44	0.54	3.73*
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>							
16. ครูผู้สอนใช้อำนาจมากเกินไป	2.47	0.73	2.06	0.79	2.40	0.84	3.19*
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.92	0.72	1.86	0.68	2.00	0.67	0.18
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.12	0.82	2.06	0.67	2.30	0.82	0.40
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.24	0.71	2.11	0.67	2.30	0.67	0.48

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	ต่ำกว่า 25 ปี		อายุ 25-30 ปี		อายุ 30 ปีขึ้นไป		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.49	0.64	2.17	0.77	2.30	0.82	2.20
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.39	0.57	2.22	0.64	2.30	0.67	0.84
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.31	0.68	2.08	0.73	2.20	0.92	1.07
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.06	0.79	2.00	0.59	2.30	0.67	0.71
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.22	0.81	2.14	0.72	2.70	0.67	2.15
รวม	2.25	0.39	2.08	0.47	2.31	0.41	2.13
รวมทั้งสิ้น	2.34	0.32	2.15	0.36	2.41	0.36	4.23*

จากตาราง 14 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวม พบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น

เรื่องครูผู้สอนและทั้งการสอนในชั่วโมงสอน และเรื่องครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นเรื่องครูผู้สอนใช้อาณาจนมากเกินไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมน กูลส์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านเนื้อหา
ของหลักสูตรเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อยรายชื่อ จำแนกตามอายุ

อายุ	อายุ 25-30 ปี อายุต่ำกว่า 25 ปี อายุ 30 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	2.28	2.37	2.90
อายุ 25 - 30 ปี	2.28	-	0.09	0.62*
อายุต่ำกว่า 25 ปี	2.37		-	0.53*
อายุ 30 ปีขึ้นไป	2.90			-

จากตาราง 15 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุ 25-30 ปี และนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตรรายชื่อเรื่องเนื้อหาหลักสูตรกำหนดไว้น้อยแตกต่าง
กับนักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านเนื้อหา
ของหลักสูตรโดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุ 25-30 ปี	อายุต่ำกว่า 25 ปี	อายุ 30 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	2.30	2.40	2.50
อายุ 25 - 30 ปี	2.30	-	0.10	0.20*
อายุต่ำกว่า 25 ปี	2.40		-	0.10*
อายุ 30 ปีขึ้นไป	2.50			-

จากตาราง 16 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 25-30 ปี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาและหลักสูตรโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปี
ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนเรื่องครูผู้สอนและทั้งการสอนในชั่วโมงสอนรายข้อ จำแนกตามอายุ

อายุ				
		อายุ 25-30 ปี	อายุ 30 ปีขึ้นไป	อายุต่ำกว่า 25 ปี
	$\bar{x}$	2.08	2.30	2.63
อายุ 25 - 30 ปี	2.08	-	0.22	0.55*
อายุ 30 ปีขึ้นไป	2.30		-	0.30
อายุต่ำกว่า 25 ปี	2.63			-

จากตาราง 17 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25-30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่องครูผู้สอนและทั้งการสอนในชั่วโมงสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา
รายข้อเรื่องครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน จำแนกตามอายุ

อายุ				
		อายุ 25-30 ปี	อายุต่ำกว่า 25 ปี	อายุ 30 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	1.89	2.24	2.30
อายุ 25 - 30 ปี	1.89	-	0.35	0.41*
อายุต่ำกว่า 25 ปี	2.24		-	0.06
อายุ 30 ปีขึ้นไป	2.30			-

จากตาราง 18 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุ 25-30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษารายข้อเรื่องครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และ 30 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาด้านการเรียนการสอนโดยรวม
จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	อายุ 25-30 ปี	อายุต่ำกว่า 25 ปี	อายุ 30 ปีขึ้นไป
		2.09	2.34	2.44
อายุ 25 - 30 ปี	2.09	-	0.25*	0.35*
อายุต่ำกว่า 25 ปี	2.34		-	0.10
อายุ 30 ปีขึ้นไป	2.44			-

จากตาราง 19 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และนักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปี
ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีอายุ 25-
30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินใบ จานแนกตามอายุ

อายุ				
		อายุ 25-30 ปี	อายุ 30 ปีขึ้นไป	อายุต่ำกว่า 25 ปี
	$\bar{X}$	2.06	2.40	2.47
อายุ 25 - 30 ปี	2.06	-	0.34	0.41*
อายุ 30 ปีขึ้นไป	2.40		-	0.07
อายุต่ำกว่า 25 ปี	2.47			-

จากตาราง 20 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุ 25-30 ปี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินใบ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของปัญหาด้านการเรียนโดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุต่ำกว่า 25 ปี	อายุ 25-30 ปี	อายุ 30 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	2.15	2.34	2.41
อายุต่ำกว่า 25 ปี	2.15	-	0.19	0.26*
อายุ 25-30 ปี	2.34		-	0.07
อายุ 30 ปีขึ้นไป	2.41			-

จากตาราง 21 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป และนักศึกษาที่มีอายุ 25-30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาการเรียน	ประถมศึกษา		มัธยมต้น		มัธยมปลาย		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>							
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.71	0.59	2.85	0.36	2.69	0.63	1.18
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับวิชาเรียน	2.29	0.69	2.37	0.52	2.15	0.69	0.83
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.53	0.62	2.33	0.73	2.54	0.66	0.89
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.35	0.61	2.25	0.64	2.31	0.63	0.18
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.47	0.62	2.24	0.74	2.54	0.66	1.43
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.47	0.51	2.37	0.67	2.08	0.64	1.52
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.41	0.71	2.33	0.68	2.23	0.83	0.24
รวม	2.40	0.33	2.40	0.23	2.36	0.41	0.39
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>							
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.53	0.80	2.33	0.81	2.54	0.66	0.70
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.35	0.61	2.06	0.67	2.08	0.76	1.31
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.47	0.72	2.30	0.70	2.46	0.78	0.58
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	2.53	0.72	2.27	0.69	2.23	0.83	1.00

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	ประถมศึกษา		มัธยมต้น		มัธยมปลาย		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.47	0.80	2.21	0.66	1.92	0.76	2.26
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.41	0.80	2.22	0.78	1.92	0.70	1.47
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.29	0.85	2.19	0.78	2.00	0.71	0.53
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.47	0.80	2.08	0.67	2.00	0.82	1.60
รวม	2.26	0.50	2.26	0.50	2.14	0.43	1.59
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>							
16. ครูผู้สอนใช้อานาจมากเกินไป	2.47	0.72	2.33	0.79	2.00	0.82	1.41
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	1.94	0.66	1.94	0.72	0.69	0.62	0.72
18. การวัดและประเมินผลจากภาคปฏิบัติกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.24	0.75	2.16	0.73	1.69	0.85	2.42*
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.06	0.75	2.19	0.68	2.38	0.65	0.83
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.35	0.79	2.28	0.79	2.69	0.48	1.77
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.47	0.62	2.22	0.60	2.62	0.51	3.05*
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.29	0.85	2.25	0.68	1.92	0.76	1.25
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.18	0.81	2.04	0.66	2.00	0.82	0.29

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	ประถมศึกษา		มัธยมต้น		มัธยมปลาย		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
24. การประเมินผลมีความละเอียด	2.24	0.90	2.27	0.73	2.08	0.86	0.33
รวม	2.24	0.48	2.19	0.42	2.12	0.41	0.33
รวมทั้งสิ้น	2.38	0.41	2.26	0.34	2.20	0.33	1.03

จากตาราง 22 แสดงว่านักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นต่อปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการเรียนการสอนโดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น เรื่องการวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป และอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติ ไม่ได้มาตรฐาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ นิวแมน ทูลส์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 23 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อ เรื่องการวัดผลและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		มัธยมปลาย	มัธยมต้น	ประถมศึกษา
	$\bar{X}$	1.69	2.16	2.24
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1.69	-	0.47*	0.55*
มัธยมศึกษาตอนต้น	2.16	-	-	0.08
ประถมศึกษา	2.24	-	-	-

จากตาราง 23 แสดงว่านักศึกษาระดับประถมศึกษาและนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อ เรื่องการวัดผลและประเมินผลจาก
ภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อย แตกต่างกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 24 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		มัธยมต้น	ประถมศึกษา	มัธยมปลาย
	$\bar{X}$	2.22	2.47	2.62
มัธยมศึกษาตอนต้น	2.22	–	0.25*	0.40*
ประถมศึกษา	2.47		–	0.15
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.62			–

จากตาราง 24 แสดงว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน แตกต่างกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาโดยรวมเป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ปัญหาการเรียน	ไม่มีอาชีพ		รับจ้าง		เกษตรกร		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>							
1. เนื้อหาวิชาการวัดเกินไป	2.88	0.38	2.65	0.54	3.00	0.00	3.60*
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน	2.28	0.49	2.38	0.70	2.33	0.57	0.61
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย	2.53	0.68	2.18	0.67	2.33	0.82	2.78
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย	2.37	0.56	2.75	0.70	2.17	0.75	1.45
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย	2.43	0.68	2.21	0.73	1.83	0.75	2.70*
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	2.46	0.54	2.15	0.74	2.50	0.84	2.70*
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย	2.54	0.63	1.94	0.69	2.50	0.55	9.42*
รวม	2.50	0.25	2.23	0.38	2.40	0.38	7.62*
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>							
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน	2.60	0.68	2.06	0.89	2.33	0.52	5.49*
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	2.32	0.57	1.82	0.76	1.83	0.41	6.99*
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป	2.54	0.60	2.06	0.78	1.77	0.75	5.73*
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษากับผู้เรียน	2.44	0.68	2.15	0.74	2.00	0.63	2.45
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน	2.37	0.72	1.94	0.65	2.33	0.52	4.20*
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู	2.51	0.71	1.76	0.70	2.00	0.63	12.26*

ปัญหาการเรียน	ไม่มีอาชีพ		รับจ้าง		เกษตรกรรวม		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน	2.49	0.68	1.74	0.71	1.83	0.75	13.33*
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน	2.51	0.68	1.88	0.64	2.33	0.52	9.58*
รวม	2.47	0.40	1.92	0.47	2.10	0.45	17.60*
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>							
16. ครูผู้สอนใช้อาณาจากเกินไป	2.54	0.73	1.94	0.74	2.17	0.75	7.27*
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน	2.02	0.69	1.68	0.68	2.17	0.41	3.16*
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป	2.32	0.76	1.76	0.65	2.17	0.75	6.19*
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน	2.21	0.73	2.18	0.63	2.17	0.75	0.03
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย	2.37	0.70	2.32	0.73	2.33	1.03	0.09
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน	2.42	0.57	2.12	0.64	2.50	0.55	3.10*
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม	2.47	0.63	1.82	0.72	2.00	0.63	10.62*
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	2.30	0.68	1.74	0.62	1.67	0.52	9.13*
24. การประเมินผลมีความลำเอียง	2.46	0.71	1.91	0.79	2.00	0.69	6.16*
รวม	2.35	0.38	1.94	0.41	2.13	0.34	11.61*
รวมทั้งสิ้น	2.43	0.28	2.02	0.33	2.20	0.26	20.48*

จากตาราง 25 แสดงว่านักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นต่อปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียนเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย และหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการเรียนการสอน พิจารณาโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่องครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการวัดผลและประเมินผล พิจารณาโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่องการวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานและอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อ เรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม
	$\bar{X}$	2.65	2.88	3.00
รับจ้าง	2.65	–	0.23*	0.35*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.88		–	0.12
เกษตรกรรม	3.00			–

จากตาราง 26 แสดงว่านักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรม และนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อ เรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อ เรื่องหลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติวันน้อย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		เกษตรกรรม	รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.83	2.21	2.43
เกษตรกรรม	1.83	—	0.38*	0.60*
รับจ้าง	2.21		—	0.22
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.43			—

จากตาราง 27 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อ เรื่องหลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติวันน้อยแตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อ เรื่องหลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม
	$\bar{X}$	2.15	2.46	2.50
รับจ้าง	2.15	–	0.31*	0.35*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.46		–	0.04
เกษตรกรรม	2.50			–

จากตาราง 28 แสดงว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อเรื่องหลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 29 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อ เรื่องหลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.94	2.50	2.54
รับจ้าง	1.94	—	0.56*	0.60*
เกษตรกรรม	2.50		—	0.04
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.54			—

จากตาราง 29 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพและนักศึกษาที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรรายข้อ เรื่องหลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวม จำแนกตามอาชีพ

อายุ				
		รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	2.23	2.40	2.50
รับจ้าง	2.23	—	0.17	0.27*
เกษตรกรรม	2.40		—	0.10
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.50			—

จากตาราง 30 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ
เรื่องครูผู้สอนและทั้งการสอนในชั่วโมงสอน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกร	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	2.06	2.33	2.60
รับจ้าง	2.06	—	0.27	0.54*
เกษตรกร	2.33	—	—	0.27
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.60	—	—	—

จากตาราง 31 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่องครูผู้สอนและทั้งการสอนในชั่วโมงสอน แตกต่างกับนักศึกษาที่มี
อาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่อง
ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	$\bar{X}$	รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ประกอบอาชีพ
		1.82	1.83	2.32
รับจ้าง	1.82	-	0.01	0.50*
เกษตรกรรม	1.83		-	0.49*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.32			-

จากตาราง 32 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ กับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง และนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นด้านการเรียน การสอนรายข้อเรื่องครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายข้อด้านการเรียนการสอนรายข้อ
เรื่องครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ				
		เกษตรกรรม	รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.77	2.06	2.54
เกษตรกรรม	1.77	—	0.29	0.77*
รับจ้าง	2.06		—	0.48*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.54			—

จากตาราง 33 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่องครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่องครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน จานแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.94	2.33	2.37
รับจ้าง	1.97	–	0.39	0.43*
เกษตรกรรม	2.33		–	0.04
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.37			–

จากตาราง 34 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่องครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่อง
ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู จําแนกตามอาชีพ

อาชีพ				
		รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม
	$\bar{X}$	1.76	2.00	2.51
รับจ้าง	1.76	–	0.24	0.45*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.50		–	0.51*
เกษตรกรรม	2.51			–

จากตาราง 35 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง และนักศึกษาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอนรายข้อ เรื่องครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ
เรื่องครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ				
		รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ได้ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.74	1.83	2.49
รับจ้าง	1.74	—	0.09	0.75*
เกษตรกรรม	1.83		—	0.66*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.49			—

จากตาราง 36 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง และนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ และนักศึกษาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่องครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียนแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 37 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนรายข้อ
เรื่องครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกร	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.88	2.33	2.51
รับจ้าง	1.88	—	0.45	0.63*
เกษตรกร	2.33		—	0.18
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.51			—

จากตาราง 37 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ กับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอนรายข้อเรื่องครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียน
ของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 38 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาเป็นรายคู่ด้านการเรียนการสอนโดยรวม
จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	อาชีพ			
		รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.93	2.10	2.47
รับจ้าง	1.93	–	0.07	0.54*
เกษตรกรรม	2.10		–	0.37
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.47			–

จากตาราง 38 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ กับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อ เรื่อง ครูผู้สอนใช้อาณาจนมากเกินไป จานแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกร	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.94	2.17	2.54
รับจ้าง	1.94	—	0.23	0.60*
เกษตรกร	2.17		—	0.37
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.54			—

จากตาราง 39 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ กับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องครูผู้สอน
ใช้อาณาจนมากเกินไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 40 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน จานแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม
	$\bar{X}$	1.68	2.02	2.17
รับจ้าง	1.68	—	0.34*	0.49*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.02		—	0.15
เกษตรกรรม	2.17			—

จากตาราง 40 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพและนักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรม
กับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนการวัดผลและประเมิน
ผลรายข้อเรื่องครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 41 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องการวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกร	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.76	2.17	2.32
รับจ้าง	1.76	-	0.41	0.56*
เกษตรกร	2.17		-	0.15
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.32			-

จากตาราง 41 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องการวัดและประเมินผล
จากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไปกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ตาราง 42 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน จานแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม
	$\bar{X}$	2.12	2.42	2.50
รับจ้าง	2.12	-	0.30*	0.38*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.42		-	0.08
เกษตรกรรม	2.50			-

จากตาราง 42 แสดงว่านักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรม และนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 43 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องการประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ				
		รับจ้าง	เกษตรกร	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.82	2.00	2.47
รับจ้าง	1.82	-	0.18	0.65*
เกษตรกร	2.00		-	0.47
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.47			-

จากตาราง 43 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ กับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องการ
ประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 44 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องการประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		เกษตรกรรม	รับจ้าง	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.67	1.74	2.30
เกษตรกรรม	1.67	–	0.07	0.63*
รับจ้าง	1.74		–	0.56*
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.30			–

จากตาราง 44 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรม และนักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องการประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 45 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล
รายข้อเรื่องการประเมินผลมีความลำเอียง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกร	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.91	2.00	2.46
รับจ้าง	1.91	—	0.09	0.55*
เกษตรกร	2.00		—	0.46
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.46			—

จากตาราง 45 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ กับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลรายข้อเรื่องการประเมินผลมีความ
ลำเอียงแตกต่างกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 46 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	1.94	2.13	2.35
รับจ้าง	1.94	—	0.19	0.41*
เกษตรกรรม	2.13		—	0.22
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.35			—

จากตาราง 46 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมแตกต่างกันกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 47 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนเป็นรายคู่ของนักศึกษาโดยรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ				
		รับจ้าง	เกษตรกรรม	ไม่ประกอบอาชีพ
	$\bar{X}$	2.02	2.20	2.43
รับจ้าง	2.02	–	0.18	0.41*
เกษตรกรรม	2.20		–	0.23
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.43			–

จากตาราง 47 แสดงว่านักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการศึกษานักเรียนผู้สูงอายุสามัญของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการศึกษานักเรียนผู้สูงอายุสามัญของผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษา โดยวิเคราะห์ตามสถานภาพ คือ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพเดิมก่อนถูกคุมขังในเรือนจำ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

รูปแบบของการศึกษาค้นคว้าเป็นการศึกษาค้นคว้าเชิงสำรวจ โดยสำรวจถึงสภาพปัญหาการเรียนจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาผู้สูงอายุสามัญที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ที่เป็นประชากรจำนวน 124 คน ซึ่งได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสร้างขึ้นโดยศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อร่างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำเสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ เพื่อขอคำปรึกษา แนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตรงตามเนื้อหา เพื่อให้มีความชัดเจนเที่ยงตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 97 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด โดยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าเอฟ (F - test) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ นิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls' Method)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ร้อยละ 52.60 อายุ 25 – 30 ปี ร้อยละ 26.80 อายุ 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20.60 มีระดับการศึกษาเป็นประถมศึกษา ร้อยละ 50.50 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 36.10 และมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 13.40 มีอาชีพเป็นผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 24.70 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 68.00 อาชีพเกษตรกรกรรม ร้อยละ 7.20

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นโดยรวมและเป็นรายด้านและรายข้อ

2.1.1 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโดยรวมและด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

2.1.2 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับมากในเรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย และหลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมากในเรื่องครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน และเรื่องครูผู้สอนเฝ้าระเบียบมากเกินไป

ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย อยู่ในระดับมาก

2.2 ความคิดเห็นจำแนกตามอายุ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

2.2.1 นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายด้าน รายข้อ พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรื่องครูผู้สอนเฝ้าระเบียบเกินไป ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู และครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน และอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องครูผู้สอนละทิ้งการสอนในช่วงสอน ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน และครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน

ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่อยู่ในระดับมาก เรื่องครูผู้สอนใช้อาณาเขตมากเกินไป เรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย และอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน

2.2.2 นักศึกษาที่มีอายุ 25 – 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้าน และรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป และเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน อยู่ในระดับมาก

2.2.3 นักศึกษาที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน รายชื่อ พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ความคิดเห็นจำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

2.3.1 นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายด้าน รายชื่อ พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนและครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมสอนผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องครูผู้สอนใช้เวลานานมากเกินไป อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย และอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐานอยู่ในระดับมาก

2.3.2 นักศึกษาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวม รายด้าน และรายชื่อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านเนื้อหาของหลักสูตร และรายชื่อ เรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน และหลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

2.3.3 นักศึกษาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายด้าน รายชื่อ พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับมาก เรื่องเนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย และหลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นรายชื่อเรื่องครูผู้สอนละทิ้งการสอนในช่วงมืองสอน และครูผู้สอนเข้าระเบียบเกินไปอยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นรายชื่อเรื่อง การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย และอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐานอยู่ในระดับมาก

2.4 ความคิดเห็นจากนางตามอาชีพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

2.4.1 นักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายด้าน และรายชื่อ พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก เกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนนการวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน และการประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน

2.4.2 นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้าน รายชื่อ พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องเนื้อหาวิชาควรปรับแก้ไข และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียนอยู่ในระดับมาก

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด

ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด

2.4.3 นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้าน รายชื่อ พบว่า

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องเนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย และหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย และหลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อยอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด

ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

3.1 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหารายรวมและด้านเนื้อหาของหลักสูตรและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านเรื่องเนื้อหาวิชาหลักสูตร หลักสูตรกำหนดไว้น้อย ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในช่วงมรสุม และเรื่องครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และครูผู้สอนใช้อำนาจมากเกินไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหารายรวมและทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลจากภาคปฏิบัติและทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป และอุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน

3.3 นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหารายรวมและทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร มีประเด็นที่ควรจะนำมาอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน และการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการเรียน จากการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลและประเมินผลตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีประเด็นที่น่านำมาอภิปรายดังนี้

1.1 ปัญหาการเรียนโดยรวม จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ในเรือนจำ จังหวัดสมุทรสาคร มีปัญหาโดยรวมและในด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในระดับมากนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล มีครูผู้สอนมาให้ความรู้เป็นประจำ ตามชั่วโมงสอน และครูผู้สอนได้ทำการวัดผลและประเมินผลไปตามระเบียบของการเรียนการสอน อยู่แล้ว ส่วนในด้านเนื้อหาของหลักสูตรนั้น ครูผู้สอนอาจจะไม่มีเวลาได้ชี้แจงด้านเนื้อหาของหลักสูตรให้นักศึกษาได้เข้าใจในภาพรวม จึงอาจทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจเนื้อหาของหลักสูตรที่จะต้องเรียนให้จบตามหลักสูตรในแต่ละระดับ

นอกจากนี้ครูผู้สอนเองอาจจะไม่เข้าใจหลักสูตรของการศึกษาสายสามัญทั้ง 3 ระดับ อย่างต้องแท้ เนื่องจากมีเวลาจำกัด และปฏิบัติหน้าที่หลายอย่าง นอกเหนือจากงานสอน ซึ่งสอดคล้องกับการสรุปปัญหา การจัดการเรียนการสอนสายอาชีพและสายสามัญในเรือนจำ และทัศนะสถานของกรมราชทัณฑ์ (2535 : 20 - 31) ซึ่งกล่าวว่า "...ผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตร ขาดเทคนิควิธีการสอน และจิตวิทยาการสอนผู้ใหญ่ และผู้สอนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อผู้ต้องขัง"

1.2 นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และนักศึกษาที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อย อาจจะไม่สนใจการเรียน และมีความวิตกกังวลในการมาเป็นผู้ต้องขัง ส่วนนักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 30 ปี อาจจะประสบปัญหาทางด้านครอบครัวและทำให้เกิดความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ นอกจากเรื่องการเรียน ดังนั้นจึงทำให้คิดว่าการเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปการสัมภาษณ์ของกรมราชทัณฑ์ดังกล่าวแล้วข้างต้น

1.3 นักศึกษาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีปัญหาโดยรวมและในด้านเนื้อหาของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ต้องขังซึ่งเพิ่งเข้ามาอยู่ในเรือนจำที่มีพื้นความรู้ยังไม่ถึงระดับประถมศึกษา เมื่อมาเริ่มต้นเรียนใหม่เมื่ออายุมากแล้ว อาจจะเกิดความท้อแท้ ขาดกำลังใจและแรงจูงใจ จึงเห็นว่าการเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังเห็นว่าปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน และครูผู้สอนเจ้าระเบียบมากเกินไป อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีเนื้อหาหนัก และครูผู้สอนอาจไม่มีเวลาชี้แจงให้นักศึกษาได้เห็นความต่อเนื่องของเนื้อหาในหลักสูตรแต่ละวิชาให้เป็นที่เข้าใจ นอกจากนี้ครูผู้สอนอาจไม่เข้าสอนทุกชั่วโมง และอาจเข้มงวดเกินไป ซึ่งค้านกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งต้องการให้ผู้สอนเป็นกันเองกับผู้เรียน และเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน

1.4 นักศึกษาที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีอาชีพรับจ้าง และมีอาชีพเกษตรกรรม ต่างก็เห็นว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนอาจไม่มีเวลาชี้แจงเรื่องเนื้อหาของหลักสูตรมาภาพรวมให้นักศึกษาได้เข้าใจก่อนทำการสอน ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วในตอนต้น

2. เปรียบเทียบปัญหาการเรียน จากการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาครในด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพเดิม มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายดังนี้

2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่ในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมด้านเนื้อหาของหลักสูตรและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี อาจจะมีปัญหาด้านความวิตกกังวล และไม่มีแรงจูงใจในการเรียน จึงทำให้มองเห็นปัญหาการเรียนแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มอายุอื่น

2.2 นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมและทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม อาจเป็นเพราะว่ามีปัญหาการเรียนโดยรวมและทั้ง 3 ด้าน ใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโดยรวมและทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่ไม่มีอาชีพ มีปัญหาอยู่ในระดับมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังกล่าวแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ทำให้ได้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ครูผู้สอนควรจะได้จัดให้มีการปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนและหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ เพื่อชี้แจงให้นักศึกษาในแต่ละระดับได้เข้าใจอย่างละเอียด โดยเฉพาะในเรื่องเนื้อหาของหลักสูตร

1.2 ครูผู้สอนควรจะได้ทำความเข้าใจในหลักสูตรสายสามัญในแต่ละระดับ เพื่อจะได้ชี้แจงเนื้อหาของหลักสูตรและรายละเอียดของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้นักศึกษาเข้าใจ

1.3 ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับตนเองกับนักศึกษา และใช้จิตวิทยาการเรียนรู้นักศึกษาผู้ใหญ่ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาในแต่ละระดับอย่างละเอียด โดยวิธีการวิจัยอย่างอื่น เช่น การสัมภาษณ์ และการสังเกต เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังโดยเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน

2.3 ควรศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำอื่นโดยวิธีเดียวกันนี้ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. คู่มือดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา.

กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2530.

_____. วิวัฒนาการการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2524.

จำเนียร จันทรงาม. การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพพระยาศรี
ในเรือนจำและทัณฑสถาน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

เชียรศรี วิวิธศิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา.

กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

ณัฐ จุลสุวรรณ. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในเรือนจำกลางคลองเปรมเกี่ยวกับการ
เรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพพระยาศรี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ทวี ทวีชนม์. ความคิดเห็นของครูสอนวิชาชีพเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรีในเรือนจำและ
ทัณฑสถาน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

บัญญัติ ครุฑพุ่ม. ความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลต่อการจัดกิจกรรมพบกลุ่มตามหลักสูตรการ
ศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2530 ในเขตกรุงเทพมหานคร.

ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2539. อัดสำเนา.

ประเสริฐ เมฆมณี. คู่มือราชทัณฑ์ : การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน.

กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2535.

_____. หลักการบริหารและพัฒนาเรือนจำ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2527.

ราชทัณฑ์, กรม. สรุปสาระสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8. 2539.

- สุวิทย์ อึ้งทอง. การศึกษาแนวใหม่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน. 2537. อัดสำเนา.
- สมพิศ ไชยคำ. ความสนใจในความคิดและความคาดหวังในอนาคตของนักโทษในเรือนจำ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- อรพินทร์ ชูชม. เอกสารประกอบการสอนวิชา วิจัย 521. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- อนุ อนุศาสนนันท์. การศึกษาปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภทชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- Houle, Cyril O. The Inquiring Mind. Madison : University of Wisconsin Press, 1961.
- Reese, Danley Kilgo. "What the Good Teacher Does," Improving College and University Teaching. 18 : 251 - 253 ; Autum, 1970.
- Verduin, John R. Jr. and others. Adults Teaching Adult : Principles and Strategies. Austin : Learning Concept, 1977.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 มีนาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

เนื่องด้วยข้าพเจ้านายพุกชา กุลฉลอง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง ปัญหาการเรียนการ
ศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน
กรณีศึกษา เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้การทำสารนิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและ
มีประสิทธิภาพ ในการนี้จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดให้นักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่
ตอบแบบสอบถามตามข้อคำถามทั้งหมดด้วย ทั้งนี้คำตอบทั้งหมดจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้นจึง
ใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือ
ด้วยดีในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพุกชา กุลฉลอง)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อนุญาต

(นายสัมฤทธิ์ เหมนังงาน)

(ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 มีนาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

เนื่องด้วยข้าพเจ้านายพุทธา ทุลฉลอง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง ปัญหาการเรียน การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรณีศึกษา เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้การทำสารนิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ในการนี้จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดให้นักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ตอบแบบสอบถามตามข้อคำถามทั้งหมดด้วย ทั้งนี้คำตอบทั้งหมดจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้นจึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดีในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพุทธา ทุลฉลอง)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อนุญาต

(นายสัมพันธ์ เข้มงาน)

(ผู้บังคับบัญชาเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร)

แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง

การศึกษานโยบายการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาสามัญรวม 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อายุ

[] ต่ำกว่า 25 ปี

[] 25 – 30 ปี

[] 30 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

[] ประถมศึกษา

[] มัธยมศึกษาตอนต้น

[] มัธยมศึกษาตอนปลาย

4. อาชีพเดิม

[] ไม่ได้ประกอบอาชีพ

[] รับจ้าง

[] เกษตรกรรม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่อายุสามัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาสามัญรวม 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาสามัญทั้ง 3 ด้าน ตามความเป็นจริงที่ท่านประสบอยู่

ปัญหาการเรียน	ระดับปัญหา		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>			
1. เนื้อหาวิชารวบรัดเกินไป.....			
2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน.....			
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรกำหนดไว้น้อย.....			
4. หลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไว้น้อย.....			
5. หลักสูตรกำหนดระยะเวลาภาคปฏิบัติไว้น้อย.....			
6. หลักสูตรไม่บรรจุทักษะในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน.....			
7. หลักสูตรไม่เรียงลำดับความยากง่าย.....			
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
8. ครูผู้สอนละทิ้งการสอนในชั่วโมงสอน.....			
9. ครูผู้สอนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน.....			
10. ครูผู้สอนเจ้าระเบียบเกินไป.....			
11. ครูผู้สอนไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน.....			
12. ครูผู้สอนไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน.....			
13. ครูผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นครู.....			

ปัญหาการเรียน	ระดับปัญหา		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
14. ครูผู้สอนพูดจาไม่เหมาะสมขณะสอนผู้เรียน.....			
15. ครูผู้สอนไม่ติดตามผลการเรียนของผู้เรียน.....			
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>			
16. ครูผู้สอนใช้อ่านาจนมากเกินไป.....			
17. ครูผู้สอนขาดความยุติธรรมในการให้คะแนน.....			
18. การวัดและประเมินผลจากภาคทฤษฎีกำหนดไว้น้อยเกินไป..			
19. การวัดและประเมินผลขาดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน.....			
20. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติมีน้อย.....			
21. อุปกรณ์ทดสอบภาคปฏิบัติไม่ได้มาตรฐาน.....			
22. การประเมินผลทุกครั้งขาดความเที่ยงธรรม.....			
23. การประเมินผลขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน.....			
24. การประเมินผลมีความลำเอียง.....			

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายพุทรา ชื่อสกุล ทุลลลอง
 วัน เดือน ปีเกิด 22 ตุลาคม 2501
 สถานที่เกิด อำเภอสามปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 32/28 ตำบลบางหญ้าแพรก
 อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
 อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2518 นักรรรมเอก
 พ.ศ. 2526 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)
 พ.ศ. 2532 บริณญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.)
 เอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 พ.ศ. 2541 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) เอกการศึกษาผู้ใหญ่
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
ของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

บทคัดย่อ

ของ

นายพุทธา ทุลฉลอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มีนาคม 2541

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานวิจัยโดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา ผู้ใหญ่สายสามัญในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาครในสามด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าวของนักศึกษา ผู้ใหญ่สายสามัญ โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพเดิม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 97 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ภาคเรียนที่หนึ่ง ปีการศึกษา 2539 และได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าสามระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และวิธีของนิวแมน คูลส์

ผลการวิจัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ซึ่งเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมและในด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และเป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่นะดับปานกลาง แต่ด้านเนื้อหาของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมและด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีปัญหาด้านการวัดและประเมินผล และที่มีอายุ 25 - 30 ปี มีปัญหาโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับประถมศึกษา มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาทั้งสามระดับ มีปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก แต่ด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่ประกอบอาชีพ มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพเกษตรกรรม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาทุกกลุ่มอาชีพ มีปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

5. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาด้านการเรียนโดยรวมและด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน และนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามก็คือนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

STUDYING PROBLEMS IN LEARNING OF ADULT LEARNERS IN THE GENERAL
EDUCATION PROGRAM IN THE PRISON OF CHANGWAT SAMUT SAKHON

AN ABSTRACT

BY

PUTTHA TOOLCHALONG

PRESENTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
MASTER OF EDUCATION DEGREE IN ADULT EDUCATION
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

MARCH 1998

This Master's Project was a research with the purposes for studying problems in learning of adult learners in the general education program in the prison of Changwat Samut Sakhon in three aspects : curriculum content, instruction, and measurement and evaluation ; and for comparing the problems of the adult learners as classified by age, educational level, and original vocation.

The sample used in this research included 97 prisoners in the prison of Changwat Samut Sakhon, who were adult learners in the first semester, in the Academic Year of B.E. 2539 (1986), and chosen through a simple random sampling technique. The instrument used for collecting the data was the three-point-scale-rating questionnaire. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, F-test, and Newman-Keuls' Method.

The main research findings were summarized as follows:-

1. The adult learners who were prisoners in the prison of Changwat Samut Sakhon had opinions on problems in learning as a whole and in the aspects of instruction, and measurement and evaluation at a moderate level, but in the curriculum content aspect at a high level.

2. The adult learners with ages below 25 years old and above 30 years old had opinions on problems in learning as a whole and in aspects at a high level, except with ages below 25 years had problems in the measurement and evaluation aspect and ages 25 - 30 years old had problems as a whole and in all aspects at a moderate level.

3. The adult learners at the primary education level had problems as a whole at a high level, but adult learners at the lower and upper secondary education levels had problems at a moderate level. Also, the adult learners at all three levels had problems in the curriculum content aspect at a high level, while in other aspects were at a moderate level.

4. The adult learners with no vocations had problems in learning as a whole at a high level, but adult learners with wage-earning vocation and agricultural vocation had problems at a moderate level. Also, the adult learners in all vocational groups had problems in the curriculum content aspect at a high level, while in other aspects were at a moderate level.

5. The adult learners with different age groups had problems in learning as a whole and in the aspects of curriculum content and instruction, and adult learners with different vocations had problems as a whole and in all aspects with statistically significant difference at the .05 level. However, adult students with different educational levels had problems as a whole and in all aspects with no statistically significant difference.